

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Bakalářská práce

Lucie Klapušová

**Vztah dětí mladšího školního věku k zájmovým činnostem
nabízeným v SVČ Boskovic**

Olomouc 2018

Vedoucí práce: Mgr. Pavla Vyhnálková, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

V Bačově dne 11. 4. 2018

.....

Děkuji Mgr. Pavle Vyhnákové, Ph.D. za její pomoc, odborné vedení, ochotu, cenné rady, trpělivost a čas, který této práci věnovala.

Poděkování také patří respondentům, bez nichž by výzkum nemohl být realizován, a rodině za podporu.

Obsah

Úvod	6
1 Mladší školní věk	7
1.1 Tělesný vývoj.....	7
1.2 Kognitivní vývoj	8
1.2.1 Vnímání	8
1.2.2 Představivost.....	8
1.2.3 Paměť.....	9
1.2.4 Pozornost	9
1.2.5 Myšlení	9
1.3 Socializace a emocionální vývoj.....	10
2 Volný čas a výchova	11
2.1 Volný čas dětí	12
2.2 Vnější faktory ovlivňující volný čas	13
2.2.1 Rodina.....	13
2.2.2 Vrstevnická skupina	14
2.2.3 Hromadné sdělovací prostředky	14
2.3 Vztah výchovy a volného času	14
2.3.1 Výchova ve volném čase	15
2.3.2 Výchova volným časem.....	15
2.3.3 Výchova k volnému času.....	16
2.4 Pedagog volného času.....	16
3 Zájmové vzdělávání	18
3.1 Legislativní rámec.....	18
3.2 Formy zájmového vzdělávání	19
3.2.1 Pravidelná zájmová činnost.....	19

3.2.2	Příležitostná zájmová činnost.....	20
3.2.3	Prázdninová táborová činnost.....	20
3.2.4	Práce s talentovanou mládeží	21
3.2.5	Osvětová činnost	21
3.2.6	Organizace soutěží a přehlídek.....	21
4	Střediska volného času	22
4.1	Dokumentace vedená ve střediscích volného času	22
4.2	Personální zabezpečení	23
5	Středisko volného času Boskovice.....	25
5.1	Nabídka zájmových činností.....	26
6	Průzkum ve Středisku volného času Boskovice.....	29
6.1	Cíle průzkumu.....	29
6.2	Popis metody průzkumu	30
6.3	Průběh a výsledky průzkumu.....	30
6.4	Shrnutí průzkumu	62
	Závěr.....	64
	Seznam použitých zdrojů.....	65
	Seznam zkratk.....	68
	Seznam tabulek.....	69
	Seznam příloh.....	70

Úvod

V dnešní době více a více dětí tíhne k sociálním sítím (Facebook, Instagram,...), které ovšem mohou představovat potenciální zdroj nebezpečí. Přátelství navázaná na těchto sítích jsou často pouze virtuální. Děti a mládež tak přichází o velice důležité sociální interakce mezi vrstevníky, které jsou nezbytné pro správné vytváření osobnosti.

Naštěstí ale existují různé organizace, které se snaží děti sdružovat, a tím jim pomáhat k osobnímu kontaktu. Mezi tyto organizace patří např. školní kluby, školní družiny a střediska volného času. Jedním takovým střediskem volného času je i SVČ Boskovice. Toto středisko nabízí spoustu zájmových činností (kroužků) pro různé věkové kategorie a má rozmanité zaměření (hudebně-dramatické, esteticko-umělecké, jazykové a další...). Kroužky pomáhají naplňovat dětem volný čas, a omezují tak pasivní trávení volného času doma.

Proto jsem se rozhodla, že cílem mé bakalářské práce bude charakterizovat, jaký vztah mají děti mladšího školního věku, které SVČ Boskovice navštěvují, k pravidelným zájmovým činnostem (kroužkům) zde nabízeným. Vedlejším cílem bakalářské práce je popsat, jak jsou dotázané děti spokojené s ostatními aktivitami nabízenými v SVČ Boskovice (jak se jim líbí v herně, zda se účastní pořádaných akcí – např. drakiády, táborů,...).

Teoretická část bakalářské práce se nejdříve zabývá vývojem dítěte mladšího školního věku a následně volným časem a výchovou, faktory ovlivňujícími volný čas, zájmovým vzděláváním a středisky volného času jakožto zařízeními zájmového vzdělávání. Praktická část prezentuje výsledky dotazníkového šetření zaměřeného na vztah dětí mladšího školního věku k nabízeným zájmovým činnostem v SVČ Boskovice.

1 Mladší školní věk

Období mladšího školního věku je charakterizováno vstupem dítěte do školy a vymezuje se od 6-7 let do 10-11 let věku dítěte. Například Kuric, Matějček a Vágnerová dělí mladší školní věk na dvě etapy – mladší školní věk (raný školní věk), který trvá od 6 do 8 let, a střední školní věk od 8-9 let do 11-12 let. (Šimíčková – Čížková et al., 2010, s. 105)

Nástup do školy je pro dítě důležitou životní událostí z hlediska socializace, tedy vstupu do společnosti. Dítě získává novou roli a stává se školákem. (Vágnerová, 2005, s. 236 - 237). Na začátku období můžeme hovořit o naivním realismu, kdy dítě plně vyžaduje autoritu, a později o kritickém realismu, kdy se dítě stává k autoritě kritické. Dochází ke změnám v oblasti psychosomatiky a u dítěte se projevuje především snaživost a zájem o spolupráci. E. Erikson popisuje tuto fázi jako období *snaživosti* a *iniciativy*. (Šimíčková – Čížková et al., 2010, s. 105). Důležitým cílem pro toto období je naučit se prosazovat, plnit si své povinnosti, pilně pracovat a snažit se. (Vágnerová, 2005, s. 236-237)

1.1 Tělesný vývoj

Tělesný vývoj přináší na začátku období individuální rozdíly, včetně rozdílů pohlaví. Růst těla je neustále zrychlený, především u dívek (akcelerace), a postupně se zpomaluje. Posiluje se odolnost organismu, zvyšuje se objem srdce a mozku, dochází také ke zlepšení činnosti svalů a pohyblivosti kloubů. (Šimíčková – Čížková et al., 2010, s. 106) Během celého období dochází ke zlepšení hrubé a jemné motoriky. Pohyby se stávají rychlejšími, svalová síla je větší a zlepšuje se celková koordinace těla. Pohyby rukou vycházejí nejdříve od ramenního a loketního kloubu, později se cvičením zdokonalují pohyby prstů a zápěstí. Tělesný vývoj může být ovlivněn řadou faktorů, a to zejména vedením rodičů, motivací, ale také strachem z ublížení si. (Langmeir, Krejčířová, 2006, s. 120)

1.2 Kognitivní vývoj

V oblasti kognitivního vývoje se dítě chce samo účastnit poznávání, chce být aktivní, přijímat informace, chápat jevy a souvislosti a zároveň je zvědavé a pilné. (Šimíčková – Čížková et al., 2010, s. 106)

1.2.1 Vnímání

Vnímání začíná být cílevědomé, když dítě objevuje nové vztahy, začíná chápat souvislosti a podstaty věcí a předmětů. (Šimíčková – Čížková et al., 2010, s. 106-107) Mezi 5. - 7. rokem se začíná u dítěte rozvíjet a zlepšovat sluchová a zraková oblast, kterou později dítě využívá ke čtení a psaní. Vnímání se prolíná s rozumovými schopnostmi a stává se sjednoceným. (Vágnerová, 2012, s. 261)

Zrakové vnímání s sebou přináší řadu změn. Zlepšuje se vidění na blízko, zpracovávají se ortografické informace (rozlišení detailů), vizuální diferenciaci (rozlišení polohy nahoře a dole), vizuální sekvenční percepce (pořadí písmen nebo číslic) a senzomotorická koordinace čili pohyby ruky a oka. (Vágnerová, 2012, s. 261 - 263)

V oblasti sluchového vnímání mezi 5. - 7. rokem dítě začíná hledat rozdíly a odlišnosti řeči. U některých dětí se mohou objevovat problémy v mluvené řeči, např. sykavky, špatné vyslovování souhlásek p, k, t. Důležitá je proto zpětná vazba poskytovaná dítěti. Dále se vyvíjí porozumění slovům, jejich významu a fonologická diferenciaci, tedy rozlišení znění slabik a hlásek. (Vágnerová, 2012, s. 264-265)

Vnímání postupně přechází z konkrétnosti na všeobecnost a mezi 10. - 11. rokem se stává stejným jako u dospělých osob. (Šimíčková – Čížková et al., 2010, s. 106-107)

1.2.2 Představivost

Představivost u mladšího školního dítěte narůstá a mění se na úmyslnou, tedy záměrnou. Fantazii nahrazuje realita, kdy dítě upouští od bezděčných představ a přechází k představám záměrným. (Šimíčková – Čížková et al., 2010, s. 107) Dítě nemá žádné zkušenosti, a tak si klade cíle, které jsou pro něj nedosažitelné. V jeho představách

se promítají různé idoly, a překážky jsou nepředstavitelné (nerozezná je). Dítě začíná napodobovat skutečné situace, které uplatňuje např. formou hry. (Thorová, 2015, s. 413)

1.2.3 Paměť

Paměť, která u dítěte na počátku dominuje, je neúmyslná a především mechanická. Postupně dochází ke zlepšení a zdokonalování. Dítě se snaží spojovat druhy paměti a jeho zapamatování se stává účinnějším, když si je vědomo cíle a účelu, pomocí kterých zapamatování probíhá. (Šimíčková – Čížková et al., 2010, s. 107)

Mechanická paměť se začíná později měnit na logickou. Děti ještě samy nedokážou logicky propojovat nové a předchozí znalosti, a proto potřebují pomoc od dospělých. (Čačka, 2000, s. 117)

1.2.4 Pozornost

Pozornost u dětí mladšího školního věku je bezděčná (není zaměřená na cíl) a krátkodobá. Záměrná pozornost, která je ovlivněna vůlí, je vyčerpávající. Stabilita pozornosti od počátku vstupu do školy postupně narůstá. V 6-7 letech soustředěnost vydrží asi 10-12 minut, v 8-9 letech asi 15-20 minut, a v 10-12 letech asi 20-30 minut. Intenzita a stabilita pozornosti je závislá i na jiných faktorech, např. motivaci a pestrosti hodiny. (Čačka, 2000, s. 111)

Čím nižší ročník dítě navštěvuje, tím by měly být úkoly krátkodobější, motivace a pochvaly častější. (Šimíčková – Čížková et al., 2010, s. 107)

1.2.5 Myšlení

V myšlení se začíná projevovat logické myšlení. (Thorová, 2015, s. 413) Pomocí logických operací dítě upřednostňuje ověřování skutečností a konkrétních jevů, které jej obklopují. Piaget (1970) hovoří o logičnosti jako o fázi *konkrétních logických operací*. Díky logickým postupům si začíná dítě uvědomovat a chápat okolní svět, a tak můžeme říci, že se pohled na svět stává skutečným. Vágnerová (1999) vymezuje rozvoj myšlení jako schopnost, kdy se dítě učí používat symboly a znaky, které později využívá ve čtení, psaní

a počítání. V poznávacím vývoji také upozorňuje na rozvíjení *metakognice*, tedy využívání zpětné vazby.

Výkyvy, které se mohou objevovat v myšlení, mohou být ovlivněny mnoha faktory, jako např. problémy v rodině. Nejdůležitější pro dítě je především motivace. (Šimíčková – Čížková, 2010, s. 108)

1.3 Socializace a emocionální vývoj

Socializace dítěte je důležitým krokem při vstupu do školy. (Langmeier, Krejčířová, 2006, s. 130) Období mladšího školáka můžeme nazvat jako období *extroverze*, kolektivního života a vztahů. (Šimíčková – Čížková, 2010, s. 111) Dítě se učí navazovat vztahy se spolužáky, učí se spolupráci a soutěživosti. Chlapci a dívky jsou rozděleni na skupinky. (Šimíčková – Čížková, 2010, s. 110-111) Chování není ovlivněno jen rodiči, ale více osobami, a to zejména učiteli a spolužáky. (Langmeier, Krejčířová, 2006, s. 130)

S nástupem do školy se děti stávají samostatnějšími a nesou zodpovědnost za své činy. I když je učitel pro dítě autoritou, nemá takový význam jako autorita rodičů. Dítě je stále emočně závislé na rodině. (Šimíčková – Čížková, 2010, s. 110-111) Změny se objevují i v emocích dítěte. Na počátku jsou city bouřlivé a proměnné. Postupem s přibývajícím věkem se vyvíjí citové procesy a stavy, stabilita i dlouhodobost. Mění se jak povaha emočních reakcí (*impulzivita, labilita a egocentrismus* – soustředění na sebe sama), tak i podněty, se kterými vznikají stále nové citové prožitky. Po celé období dětství v oblasti prožívání spíše převládá dobrá nálada, sebedůvěra a pocit síly. (Čačka, 2000, s. 133)

Mladší školák plní ve škole úkoly jen pro určitý cíl, nikoli pro uspokojení vlastních potřeb. Proto můžeme říci, že vstupuje do světa práce - „školní práce“. U dítěte, které začíná pracovat, stále převládá **hra**. Hra bývá u dětí rozdílná. Při hře dítě zapojuje realitu a chce se stát úspěšným. Volí stále více ty hry, ve kterých se objevuje složitější tematika. (Langmeier, Krejčířová, 2006, s. 141)

2 Volný čas a výchova

Nejdříve vysvětlíme pojem volný čas. Volný čas lze vnímat jako dobu, kdy neprovádíme žádnou povinnou práci, ale naopak si činnosti svobodně a dobrovolně volíme na základě pocitu uspokojení a možností sil. Můžeme sem zařadit např. rekreaci, zábavu, odpočinek, zájmové činnosti, dobrovolné vzdělávání, společensky prospěšné činnosti apod. (Pávková et al., 2008, s. 13) Také můžeme říci, že jde o čas, se kterým člověk nakládá podle sebe. (Průcha et al., 2003, s. 274)

Na volný čas může nahlížet každý z jiného pohledu. Například volnočasové činnosti jsou podle Průchy (2009, s. 380) takové činnosti, „do kterých člověk přichází svobodně a s očekáváním, a které mu přináší kladné zážitky a uspokojení.“ Naopak Šerák (2009, s. 26) hovoří o volném čase jako o čase „který patří k hodnotám, které jsou pro lidi nejdůležitější, a to zejména v oblasti partnerství, jejich zdraví, zaměstnání nebo přátelství.“

Volný čas můžeme interpretovat ve třech rovinách (Šerák, 2009, s. 26):

- *individuální* – seberealizace jedince,
- *sociální* – prevence sociálně-patologických jevů, životní styl,
- *edukační* – prostor pro vzdělávání a celkový rozvoj.

Existují různé pohledy na volný čas, které si charakterizujeme.

Z hlediska sociologického a sociálně-psychologického bychom měli sledovat, jak činnosti vedou k budování mezilidských vztahů, zda pomáhají vztahy kultivovat. (Pávková et al., 2008, s. 15)

Z hlediska politického je důležité zvážit, do jaké míry stát bude zasahovat do volného času obyvatelstva. (Pávková et al., 2008, s. 16)

Zdravotně-hygienický pohled je zaměřen na podporu zdravého tělesného i duševního vývoje člověka. (Pávková et al., 2008, s. 16 - 17)

Pedagogická a psychologická hlediska jsou zaměřena na individuální i věkové odlišnosti a jejich respektování ve volném čase. Je důležité vnímat, jak volný čas přispívá k naplňování biologických i psychických potřeb člověka. (Pávková et al., 2008, s. 17)

Instituce či zařízení, které vznikají k vytváření nabídky činností pro děti a mládež (i dospělá) ve volném čase, by měly přispívat a být naplňovány funkcemi, jak uvádí německý badatel H.W. Opaschowski (1976), který Hájek et.al., (2008 s. 17) uvedl ve své knize:

- rekreací (dochází zde k zotavení a uvolnění),
- kompenzací (zde je zklamání a frustrace odstraněna),
- výchovou (edukací) a dalším vzděláváním,
- kontemplací (hledání smyslu života),
- komunikací (kontakt, spoluúčast, partnerství),
- participací (angažování se na vývoj společnosti),
- integrací (stabilizace života rodiny, vzrůstání do společenských organismů),
- enkulturací (kulturní rozvoj sebe sama, kreativita v umění, sportu, technických a dalších činnostech).

(Hájek et al., 2008 s. 17)

Tyto funkce by měly být vzájemně provázány.

2.1 Volný čas dětí

Dítě je ve volném čase vnímáno podle Úmluvy o právech dítěte (OSN, New York, 20. 11. 1989) jako „*lidská bytost mladší 18 let, pokud podle právního řádu konkrétní země nedosahuje zletilosti dříve.*“ (Hofbauer, 2004, s. 22)

Volný čas u dětí by měl být naplňován nenásilnou formou, doprovázen pestrými a zábavnými činnostmi a k dítěti bychom měli přistupovat citlivě. (Pávková et al., 2008, s. 13) Děti a mladí lidé se účastní volnočasových aktivit, které jsou buď spontánní, nebo organizované. Na základě různorodých aktivit a činností se stává jedinec nejen aktivním účastníkem, ale také divákem, posluchačem, spoluvůrcem a organizátorem. Díky volnočasovým činnostem jedinec získává nové poznatky, které mu mohou pomoci také při vytváření mezilidských vztahů. O své účasti se rozhoduje zcela dobrovolně. (Hájek et al., 2011, s. 27-28)

Volný čas a tedy i výchova se může v každé rodině lišit. Jde například o socio-kulturní systém, ekonomický systém nebo prostředí, ve kterém dítě vyrůstá. (Vážanský, 2001, s. 112) Prostředí, ve kterém děti tráví svůj volný čas, může být také různé. Svůj volný čas můžou

trávit ve škole, doma, ve střediscích volného času a dalších společenských institucích nebo organizacích. (Pávková et al., 2008, s. 14)

2.2 Vnější faktory ovlivňující volný čas

Volný čas dětí může být ovlivněn mnoha faktory. Mezi nejdůležitější faktory, které významně ovlivňují dítě, můžeme zařadit:

- přirozené výchovné instituce – rodina, vrstevnická skupina...
- instituce, které umožňují výchovné působení – občanská sdružení, společenské prostředí, hromadné sdělovací prostředky,
- instituce, které pracují s přímým výchovným působením – školy, školská zařízení, vzdělávací subjekty,... (Hájek et al., 2004, s. 30)

Ve své práci zmíním tři faktory: rodinu, vrstevnickou skupinu a hromadné sdělovací prostředky.

2.2.1 Rodina

Nejdůležitější roli v životě dítěte hraje rodina. Je první (primární) skupinou dítěte. Výběr činností, které si dítě volí, nezáleží jen na tom, kolik volného času dítě má, ale také na dalších okolnostech, jako je např. finanční situace rodiny, jaké hodnoty rodina uznává a další. Často si rodiče přejí, aby jejich děti trávily volný čas podle představ rodičů, a to může u dítěte vyvolat nechuť k jakékoliv činnosti. Existují dvě hlediska, ve kterých rodina působí na své dítě. První z nich je hledisko, při kterém rodiče ovlivňují zájmy dítěte, a druhé je, kolik rodiče tráví společného času se svými dětmi. (Hájek et al., 2004, s. 30) Všeobecně v rodině může docházet k různým problémům, které nejvíce působí na dítě, a můžou tak ovlivnit jeho volný čas. Může jich být celá řada, a to např.:

- dysfunkce, afunkce rodiny – spojena s psychickou deprivací (neuspokojení potřeb),
- problémy anomálie rodičů – nechtějí, neumějí nebo se nemohou starat o dítě,
- problémy úplnosti rodiny, náhradní výchova...
- problematika syndromu CAN – týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte. (Fischer et al., 2014, s. 156)

2.2.2 Vrstevnická skupina

Skupina vrstevníků, ve které se dítě pohybuje, je velmi důležitá. Pokud jde o skupinu, která naplňuje a využívá svůj volný čas přijatelně (skupina kamarádů), tak je vše v pořádku. Ne ale všechny skupiny mají kladné cíle. Může to být právě negativní postoj k jakékoli činnosti, který se snaží skupina jakýmkoliv způsobem vyjádřit. Skupiny mohou působit např. jako gang, pouliční party, a působí tak destruktivně. (Hájek et al., 2004, s. 30 - 31)

2.2.3 Hromadné sdělovací prostředky

Mezi hromadné sdělovací prostředky, prostřednictvím nichž může dítě trávit volný čas, můžeme zařadit televizi, rozhlas, noviny, internet, časopisy... Tyto prostředky můžou mít výchovný a vzdělávací záměr (např. dokumentární filmy) a jedná se tudíž o pozitivní vliv na dítě. Dále se ale dítě může setkat s různými negativními vlivy (např. prostřednictvím reklam), které ho můžou ovlivnit nežádoucím způsobem. (Hájek et al., 2004, s. 31-32)

2.3 Vztah výchovy a volného času

K volnému času patří neodmyslitelně výchova. Obecně pod termínem výchova si můžeme představit působení vychovatele (rodiče) na vychovávaného. Jde o působení, které je cílevědomé, záměrné a dlouhodobé. (Hájek et al., 2011, s. 67)

Existují různí autoři, kteří chápou výchovu zcela odlišně. Např. G. A. Lindner hovoří o výchově jako o procesu, který řídí pedagog nebo instituce. Další autor J. J. Rousseau zastává názor, že jedinec se sám formuje a vychovává. (Průcha et al., 2003, s. 278) Volný čas a výchova se mohou vzájemně prolínat v různých hlediscích. (Pávková et al., 2008, s. 15) Volnočasová výchova obsahuje rozvoj volnočasového chování, hodnoty, znalosti a schopnosti. (Vážanský, 2001, s. 112)

Vztah výchovy a volného času se obvykle vymezuje ve třech vzájemně provázaných dimenzích – výchova ve volném čase, výchova volným časem a výchova k volnému času.

2.3.1 Výchova ve volném čase

Volný čas je prostorem, kde přebíráme zodpovědnost za děti a mladé jedince, a ve kterém na ně výchovně působíme. Volíme-li pro dítě činnosti a aktivity správné, rozvíjí se pozitivně. Pokud ale dítě tráví volný čas bez výchovného působení, může se začít rozvíjet po stránce negativní a u dítěte se může projevit rizikové chování nebo různé sociálně patologické jevy. (Vyhnálková, 2013, s. 35) Výchova ve volném čase se týká jednotlivců různé věkové kategorie. Můžeme sem zařadit skupinu dětí jak předškolního věku, tak skupinu starších dětí, mládeže, dospělých osob i seniorů. (Bendl et al., 2015, s. 121) Výchova ve volném čase probíhá tak, že si jedinec sám volí činnosti, které chce vykonávat. Patří sem sportovní i kulturní činnosti nebo i činnosti doplňující jeho vzdělání, např. četba, zábavné hry, sledování dokumentárních filmů atd. (Kolář et al., 2012, s. 162) Výchova ve volném čase patří k výchovnému procesu, při kterém si účastníci volí činnosti záměrně a cílevědomě. Jejich zapojení do průběhu procesu musí být nenásilné a dobrovolné. Nejdůležitější je především motivace. (Bendl et al., 2015, s. 121)

2.3.2 Výchova volným časem

Výchova volným časem umožňuje rozvíjet v dítěti různé stránky v jeho vývoji. Volný čas zde představuje prostředek, pomocí něhož výchova probíhá. (Vyhnálková, 2013, s. 35) Působí zde tedy ovlivňování jedince a zároveň by měla být podporována různá hlediska, jako je například prostor pro spontaneitu, uspokojování potřeb nových dojmů, seberealizace, sociální kontakty a také by měly být zajišťovány pocity jistoty a bezpečí. (Pávková et al., 2008, s. 17) Volný čas, který dítě využívá efektivně, přispívá k duševnímu i tělesnému zdraví a k vytváření dobrých mezilidských vztahů. Je samozřejmé, že důležitý je odpočinek, neboť odpočínuté dítě (jedinec) podá lepší výkony, než když je unavené. Proto bychom měli děti naučit správnému hospodaření s volným časem, tedy střídání práce a odpočinku. (Procházka et al., 2014, s. 127)

2.3.3 Výchova k volnému času

Při výchově k volnému času jde o seznámení jedince s množstvím zájmových činností na základě vlastních zkušeností, které mu pomůžou najít oblast zájmové činnosti, uspokojení a seberealizaci. Volný čas může být rizikovým faktorem. Zanedbání pedagogického ovlivňování může způsobit např. závislost na drogách, hracích automatech a zneužívání dalších návykových látek. (Pávková et al., 2008, s. 18)

2.4 Pedagog volného času

Důležitou roli ve volném čase hraje pedagog volného času. Jako pedagog volného času je označen pedagogický pracovník, který řídí výchovu ve volném čase (mimo vyučování). Jeho působení najdeme ve střediscích volného času (jako jsou domy dětí a mládeže a stanice zájmových činností, případně ve školních klubech. (Bendl et al., 2015, s. 122)

Pedagog volného času, se řídí zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, §17. Pedagog volného času je ten, (1) který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, získává odbornou kvalifikaci:

- vysokoškolským vzděláním získaným v akreditovaném studijním programu pedagogických věd,
- vysokoškolským vzděláním získaným ukončením jiného akreditovaného studijního programu,
- vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy s pedagogickým zaměřením,
- vyšším odborným vzděláním získaným ukončením jiného akreditovaného vzdělávacího programu,
- středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání s pedagogickým zaměřením, nebo
- středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením jiného vzdělávacího programu středního vzdělávání. (Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, §17)

(2) Pedagog volného času, který vykonává dílčí přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání. (Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, §17)

(3) Pedagog volného času, pro aktivity zájmového vzdělávání s uměleckým zaměřením, který získává odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti umělecko-pedagogického zaměření. (Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, §17)

(4) Zaměstnanci, který je výkonným umělcem, výtvarným umělcem nebo který má odbornou kvalifikaci. (Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, §17)

Oproti tomu stojí vychovatel jako pedagogický pracovník, který působí ve školních družinách, domovech mládeže, školních klubech, v zařízeních, která se zabývají ochrannou a ústavní výchovou, a v zařízeních sociální péče. (Bendl et al., 2015, s. 122)

Obecně pojem pedagog má několik významů. Nejdříve můžeme říci, že pedagogem může být každý, kdo řídí výchovu i vzdělávání, tudíž se nemusí jednat o kvalifikovaného jedince, ale může to být i neprofesionál, jako je rodič. Pokud hovoříme o profesionálech, jedná se o vychovatele, instruktory, učitele a další. A v dalším případě je pedagogem odborník, který se zabývá pedagogickými vědami. Pedagogický pracovník je vymezen zákonem č.563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, podle něhož je pedagogickým pracovníkem ten, kdo je zaměřen na přímou pedagogickou činnost a patří mezi zaměstnance školského zařízení nebo jiné instituce, které spadají pod činnost školy. (Bendl et al., 2015, s. 33)

3 Zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání stejně jako neformální vzdělávání je součástí celoživotního učení. Opírá se o zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Zájmové vzdělávání může probíhat ve školských zařízeních, především ve střediscích volného času, školních družinách a ve školních klubech. Při tomto vzdělávání děti a žáci nedosahují stupně vzdělání. Dochází zde k rozvoji osobnosti za pomoci činností, které mohou být výchovné, vzdělávací, preventivní, kulturní, zdravotní, sociální a další. Pomocí těchto činností se rozvíjí proces socializace, znalostí, dovedností a schopností. (Zájmové vzdělávání [online], 2018) Zájmové vzdělávání probíhá tedy za pomoci zájmových činností, které chápeme jako cílevědomé aktivity, sloužící k rozvíjení a uspokojování potřeb, zájmů a schopností. (Pávková et al., 1999, s. 96)

3.1 Legislativní rámec

Školská zařízení zájmového vzdělávání, jsou součástí výchovně vzdělávací soustavy České republiky a jsou vymezena vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Jak bylo zmíněno v předchozí kapitole, patří sem střediska volného času, školní družiny a školní kluby. Cílem zájmového vzdělávání je zajištění výchovných, vzdělávacích, zájmových, popřípadě rekreačních činností pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky a další osoby. Podporovány jsou rovné příležitosti, zájemci jsou přijímáni bez ohledu na rasový původ, pohlaví, národnost a další. Naplňována je zejména role, která přispívá k ochraně před šířením sociálně patologických jevů a rizikového chování mezi dětmi a mládeží. Nezastupitelnou rolí v zájmovém vzdělávání je podchycování, objevování a rozvíjení talentu a nadání dětí a mládeže. V zařízeních pracují pedagogičtí pracovníci (učitelé, vychovatelé, pedagogové volného času), kteří mají odbornou kvalifikaci a ke kterým se vztahuje zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. (Zájmové vzdělávání [online], 2018)

3.2 Formy zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání lze uskutečňovat pomocí několika forem, které jsou uvedeny ve vyhlášce č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v §2, a jedná se tedy o tyto formy: „

- a) *příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činnost nespojenou s pobytem mimo místo, kde právnická osoba vykonává činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání;*
- b) *pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost;*
- c) *táborovou činnost a další činnost spojenou s pobytem mimo místo, kde právnická osoba vykonává činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání;*
- d) *osvětovou činnost včetně shromažďování a poskytování informací pro děti, žáky a studenty, popřípadě i další osoby a vedení k prevenci sociálně patologických jevů;*
- e) *individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů, nebo*
- f) *využití otevřené nabídky spontánních činností.*“

(§2, Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání)

3.2.1 Pravidelná zájmová činnost

Při zájmové činnosti jako takové jde o rozvíjení a pěstování zájmů a koníčků. (Průcha et al., 2001, s. 306) Pravidelná zájmová činnost je organizována v zájmových útvarech, jako je kroužek, klub, oddíl, soubor nebo kurz. Účastní se jí zájemci, kteří navštěvují pravidelně zájmový útvar. (Hájek et al., 2008, s. 142)

Nyní blíže popíšeme zájmové útvary:

Kroužek je menší zájmový útvar. Jeho náplní je vnitřní obohacení členů a zaměřuje se především na vnitřní život útvaru. Patří sem například kroužek rybářský, modelářský nebo čtenářský.

Soubor je označení zájmového útvaru, jehož činností je veřejná produkce výsledků činností. Soubor může být hudební, divadelní, pěvecký apod. Má závažnější strukturu a více členů než kroužek.

Klub je označení pro zájmový útvar, který má volnější organizační strukturu s převažující receptivní činností členů (filmový klub).

Výjimečně se vyskytuje **oddíl**, který je zejména u tělovýchovných či turistických útvarů. Oddíl je součástí většího organizovaného celku a má charakter kroužku.

Kurz má vymezenou nějakou dobu či délku trvání, je kratší než jeden rok. Jeho náplní je osvojení daného množství vědomostí či dovedností. Může sem patřit například kurz výpočetní techniky, vaření apod.). Po úspěšném ukončení může účastník obdržet osvědčení o absolvování.

Při zakončení činnosti útvaru ve školním roce bývá veřejnost – rodiče, přátelé i jiné děti seznamována s výsledky prací, které děti vytvořily a jejich ukázky výsledných prací můžou probíhat mnoha formami – výstavami, vystoupeními a různými ukázkami získaných dovedností. (Pávková et al., 1999, s. 129)

3.2.2 Příležitostná zájmová činnost

Příležitostná zájmová činnost nabízí širokou nabídku organizovaných příležitostných nebo cyklických akcí výchovně-vzdělávacího nebo rekreačního charakteru. (Hájek et al., 2008, s. 142) Je řízena nebo organizována přímo pedagogem a má přesně stanovený časový harmonogram. Nejedná se tedy o činnost průběžnou. (Pávková et al., 1999, s. 129) Není spojena s pobytem mimo místo, kde SVC vykonává činnost. Při činnosti je pevně stanovený začátek a konec. Můžeme zde zařadit aktivity, jako jsou: místní soutěže, turnaje, výlety, exkurze, přehlídky, divadelní představení, cykly přednášek, příměstské tábory aj. Ke každé aktivitě si SVC vede interní dokumentaci, jejíž forma není přesně stanovena. (Hájek et al., 2008, s. 142)

3.2.3 Prázdninová táborová činnost

Táborová činnost je organizovaná činnost s dětmi, mládeží, případně se mohou účastnit rodiče s dětmi. Je provozována v době dlouhodobého volna, o prázdninách, a koná se mimo sídlo střediska volného času. (Hájek et al., 2008, s. 142-143)

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti, ve znění pozdějších předpisů, stanoví pro tento typ akcí kritérium minimálně čtyř dnů společného organizovaného pobytu dvaceti a více dětí. Kratší akce jsou považovány za příležitostné. (Pávková et al., 1999, s. 131) Tábor, který zakončuje celoroční práci zájmového útvaru, může být zaměřen na rekreaci nebo na odborné

soustředění. Dle typů se může dále dělit na pobytový, putovní nebo hvězdnicový. (Hájek et al., 2008, s. 142-143)

3.2.4 Práce s talentovanou mládeží

Práce s talentovanou mládeží zahrnuje individuální práci s účastníky, kteří jsou vedeni k rozvoji nadání, a má především několik forem: jsou vytvářeny speciální zájmové útvary pro talentované jedince, jsou vedeny individuální práce s dětmi, které jsou mimo zájmové útvary (konzultace, práce v odborných pracovnách apod.), dále sem patří zadávání tematických úloh a následně jejich řešení, konzultace týkající se středoškolské odborné činnosti individuálně nebo skupinově. (Hájek et al., 2008, s. 143)

3.2.5 Osvětová činnost

Osvětová činnost poskytuje informace žákům v oblasti prevence sociálně-patologických jevů. Dále se zabývá jak informační činností, tak i poradenskou. (Heřmanová et al., 2009, s. 65) Pomoc je poskytována formou seminářů, školení, přednášek, kurzů apod. (Hájek et al., 2008, s. 143)

3.2.6 Organizace soutěží a přehlídek

Jde o specifickou formu zájmového vzdělávání, kdy SVČ je pověřeno svým zřizovatelem nebo orgánem veřejné správy a organizuje kola postupových soutěží nebo přehlídek. Jejich podíl spočívá zejména v přípravě, propagaci, zabezpečení vlastního průběhu a poté vyhodnocení soutěže a zveřejnění výsledků. (Hájek et al., 2008, s. 143)

4 Střediska volného času

Střediska mohou mít více typů, může se jednat o zařízení zájmového vzdělávání:

- dům dětí a mládeže, který je zaměřen na více oblastí zájmového vzdělávání,
- stanici zájmových činností, která je zaměřena na konkrétní oblast zájmového vzdělávání – specializované školské zařízení, které je zaměřeno na jednu oblast. (Střediska volného času [online], 2018)

Střediska volného času jsou školskými zařízeními. Tato zařízení děti, mládež, žáky, studenty, ale také dospělé motivují, podporují a vedou k rozvoji osobnosti. Dochází zde k získávání klíčových a odborných kompetencí a smysluplnému využívání volného času. Je zde otevřená široká nabídka činností v bezpečném prostředí vedená profesionálním týmem pedagogů. (Střediska volného času [online], 2018) Ve střediscích pro volný čas dětí a mládeže jsou realizovány všechny formy zájmového vzdělávání, které jsme analyzovali v předchozí kapitole. Střediska volného času nabízí odbornou, metodickou, případně materiální pomoc účastníkům zájmového vzdělávání. Činnosti jsou poskytovány po celý školní rok, i když neprobíhá školní vyučování. Střediska nabízejí aktivní využívání volného času nejen pro děti a mládež, ale i pro dospělé či seniory. Organizují jak pravidelné zájmové útvary (tzv. kroužky), tak i další akce (tábory, přehlídky, adaptační programy,...). Věnují se často i komunitnímu plánování, prevenci sociálně patologických jevů, vzdělávání pedagogů... (Střediska volného času [online], 2018)

4.1 Dokumentace vedená ve střediscích volného času

Podle školského zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v § 28 je ve středisku volného času vedena následující dokumentace:

- rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku,
- evidence dětí, žáků nebo studentů (školní matrika),
- doklady o přijímání dětí, žáků, studentů, o průběhu vzdělávání a jeho ukončování,
- vzdělávací programy,

- výroční zprávy o činnosti školy,
- třídní kniha, která obsahuje průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu,
- školní řád nebo vnitřní řád, rozvrh vyučovacích hodin,
- záznamy z pedagogických rad,
- kniha úrazů a záznamy o úrazech dětí, žáků a studentů, popřípadě lékařské posudky,
- protokoly a záznamy o provedených kontrolách a inspekční zprávy,
- personální a mzdová dokumentace. (Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, §28)

Každé středisko volného času si musí vést uvedenou dokumentaci, která je nezbytná a povinná pro případ jakéhokoliv výskytu problému.

4.2 Personální zabezpečení

Pedagogičtí pracovníci SVC jsou zařazeni do kategorie pedagog volného času. Pracovníci středisek volného času se řídí tzv. pracovním řádem, který je určen MŠMT. (Pávková et al., 1999, s. 132)

Podle zákona č.563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v §2 je uvedeno, že pedagogickým pracovníkem je ten, kdo vykonává přímou výchovnou, přímou vyučovací, přímou pedagogicko-psychologickou činnost nebo přímou speciálně-pedagogickou činnost. Na vzdělávaného působí přímo a uskutečňuje tak proces výchovy i vzdělávání na základě zvláštního právního předpisu. Pedagogickým pracovníkem je také zaměstnanec, který vykonává přímou pedagogickou činnost v zařízeních sociálních služeb. (Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů) Naopak pedagog volného času, se řídí zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, §17, který je popsán výše v kapitole Pedagog volného času. (Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, §17)

Mimo interní pracovníky se na činnosti střediska volného času mohou podílet i externí pracovníci a dobrovolníci, kteří musí uzavřít dohodu buď o provedení práce, nebo o pracovní činnosti. Jestliže nemá zařízení právní subjektivitu, je smlouva uzavřena zřizovatelem. Od pracovníků je požadováno, aby byli schopni plánovat a organizovat širokou nabídku

činností nebo aktivit, nesmí chybět znalosti metodiky zájmových činností, pedagogické zásady a důležitou roli hraje komunikace. (Pávková et al., 1999, s. 132)

5 Středisko volného času Boskovice

Vše začalo 26. května roku 1959, kdy byl slavnostně otevřen v prostorách bývalé porodnice na Hybešově ulici 1. Okresní dům pionýrů a mládeže. 1. 10. 1959 byla zahájena činnost kroužků: modelářský, výtvarný, technický, taneční, stolní tenis, pěvecký, šachový a další pro děti z Boskovic, Svitávky a Žďárné.

Počet kroužků se od roku 1959 do roku 2016 navýšil ze 17 kroužků na 74 kroužků. Již od svého počátku připravoval dům mnoho akcí, kterých se mohla zúčastnit veřejnost, a to zejména promítání filmů, zábavná odpoledne, karnevaly, branné závody... Z některých akcí se stala tradice a jsou uskutečňovány dodnes a především jsou vnímány jako součást sportovního, kulturního a společenského života v Boskovicích. Mezi nejoblíbenější patří Mikuláš, Karneval na ledě, Den Země, Drakiáda a další sportovní, výtvarné a vědomostní soutěže pro všechny věkové kategorie.

Od roku 1991 zařízení nabízí v rámci projektu „Poznej své okolí“ 1. a 2. třídám boskovické ZŠ výukový program, který se zaměřuje na poznávání rodného města a blízkého okolí.

Organizace dále nabízí tvořivé dílny, metodickou spolupráci se subjekty pracujícími s dětmi, umožňuje praxi studentům středních i vysokých škol.

Pro volně přicházející návštěvníky, ať už pro děti nebo mládež, je denně otevřena herna s pedagogickým dozorem. Návštěvník může využít hru stolního fotbalu, kulečnicku, může si zasoutěžit anebo jen relaxovat po škole a probrat svoje každodenní starosti a radosti. (Středisko volného času Boskovice [online], 2008)

Záměry, trendy a orientace, o které se nejvíce snaží středisko volného času Boskovice jsou: budování otevřenosti a vstřícnosti jedince, vytváření si image, spolupráce se všemi subjekty, kteří pracují s dětmi a mládeží v regionu, hledání a sdružování společného cíle, přizpůsobení se poptávce i zájmu veřejnosti a budování pozic volného času v regionu. (Středisko volného času Boskovice [online], 2008)

5.1 Nabídka zájmových činností

Středisko volného času Boskovice nabízí dětem zájmové činnosti, které jsou uspořádány do různých oblastí.

ZÁJMOVÁ ČINNOST PRAVIDELNÁ – pro žáky ZŠ

Tab. 1. Oblast hudebně dramatická – seznam kroužků

OBLAST HUDEBNĚ-DRAMATICKÁ	
TANEČNÍ ŠKOLIČKA	pro děvčata a chlapce 1. a 2. tř.
BOROVĚNKA	přípravka pro žáky 2. – 4. tř.
AEROBIC I	pro děvčata od 1. tř. do 10 let
AEROBIC II	pro děvčata 11 – 15 let
STREET DANCE	pro děvčata od 1. do 9. tř.
LATINO AMERIKANO FITNESS DANCE	pro děvčata od 11 do 15 let
STEP	pro všechny děvčata a chlapce od 1. do 9. tř.
BŘÍŠNÍ TANCE	pro všechny děvčata od 8 do 14 let
VESELÉ PÍSKÁNÍ	pro žáky 1. – 5. tř., vlastní flétna
KYTARA K TÁBORÁKU	pro začátečníky i pokročilé 3. – 9. tř.
HRA NA KLÁVESY	pro začátečníky i pokročilé od 2. tř.
HUDEBNĚ-DRAMATICKÝ	pro žáky 2. – 6. tř.

Zdroj: (Středisko volného času Boskovice [online], 2018)

Tab. 2. Oblast esteticko-umělecká – seznam kroužků

OBLAST ESTETICKO-UMĚLECKÁ	
TVOŘIVÉ RUČIČKY PRO ŠIKOVNÉ HOLČIČKY	pro děvčata od 1. do 4. tř.
VÝTVARNĚ-KERAMICKÝ	pro žáky 1. – 5. tř. (rozdělení dle věku)
VÝTVARNĚ-KERAMICKÝ	pro žáky 6. – 9. tř. (rozdělení dle věku)
KERAMIKA	pro žáky 1. – 5. tř. (rozdělení dle věku)
VYŠŠÍ DÍVČÍ	pro děvčata od 5. tř.
KLUB MODERNÍ DÍVKY	pro děvčata od 5. tř.
DOBRŮTKÁŘ	pro děti od 2. tř.
SCRAPOVÁNÍ – tvoření nejen z papíru	pro tvořivé děti od 4. tř.

Zdroj: (Středisko volného času Boskovice [online], 2018)

Tab. 3. Oblast jazyková – seznam kroužků

OBLAST JAZYKOVÁ	
ANGLIČTINA PRO NEJMENŠÍ	děti 1. tř. ZŠ b) kurz pro pokročilé (děti z minulého šk. roku do 3. tř.)
FRANCOUZŠTINA	pro děti od 4. tř.
ČEŠTINA HROU	pro žáky od 5. tř.

Zdroj: (Středisko volného času Boskovice [online], 2018)

Tab. 4. Oblast logicko-technická – seznam kroužků

OBLAST LOGICKO-TECHNICKÁ	
KROUŽEK POČÍTAČOVÝCH ZNALCŮ	pro žáky od 5. tř.
INFORMATIKA	pro žáky 6. – 9. tř.
PLASTIKOVÍ MODELÁŘI	pro chlapce od 3. tř.
LETEČTÍ MODELÁŘI	pro chlapce od 3. tř.
LOGICKÉ HRY – OTEVŘENÁ HLAVA	pro žáky od 5. do 9. tř.
MINECRAFT	pro žáky 1. – 9. tř., začátečníci i pokročilí
MATEMATICKÝ GENIUS	pro žáky 6. – 9. tř.
PŘÍPRAVA K PŘIJÍMACÍM ZKOUŠKÁM Z MATEMATIKY	procvičení a zopakování učiva matematiky ze ZŠ
ŠACHY	pro žáky 1. – 9. tř.
FANTASY	pro žáky 6. – 9. tř.
KUTÍLEK	pro chlapce od 1. tř.
MLADÍ REPORTÉŘI	pro žáky od 5. tř.

Zdroj: (Středisko volného času Boskovice [online], 2018)

Tab. 5. Oblast přírodovědná – seznam kroužků

OBLAST PŘÍRODOVĚDNÁ	
BOSKOVICKÁ STOPA aneb ZA TAJEMSTVÍM BOSKOVICKÝCH POVĚSTÍ	pro žáky od 8 let
GEOCACHING – trendová hra	pro žáky od 4. tř.
VOLNOČÁSEK	pro žáky od 3. do 7. tř.
RYBÁŘSKÁ AKADEMIE	pro děti od 8 let a) začátečníci – získání povolenky, základy rybolovné techniky, rybářský řád, ochrana přírody, rybolov b) pokročilí (majitelé ryb. lístku) – zdokonalení znalostí a dovedností
KROUŽEK MLADÝCH HVĚZDÁŘŮ	pro žáky od 6. tř.
HAF – KLUB	pro děti 3. – 9. tř.

Zdroj: (Středisko volného času Boskovice [online], 2018)

Tab. 6. Oblast pohybově-sportovní – seznam kroužků

OBLAST POHYBOVĚ-SPORTOVNÍ	
PLAVÁNÍ	pro děti 6 let
KONDIČNÍ PLAVÁNÍ	pro děti od 9. let
AIKIDO	pro žáky 1. – 9. tř.
FOTBAL	pro chlapce 6 – 11 let
FLORBAL	pro žáky 4. – 6. tř. a 7. – 9. tř.
SPORTOVNÍ HRY	pro chlapce a děvčata od 3. tř.
STOLNÍ TENIS	pro žáky 2. – 9. tř.
ŠPRTEC	pro žáky 1. – 9. tř.
STŘELECKÝ	pro žáky 4. – 9. tř.
ATLETIKA, TRIATLON	pro žáky od 6 let

Zdroj: (Středisko volného času Boskovice [online], 2018)

6 Průzkum ve Středisku volného času Boskovic

Praktická část bude zaměřena na průzkum ve středisku volného času v Boskovicích, a to konkrétně na vztah dětí mladšího školního věku k nabízeným zájmovým kroužkům. Dílčími cíli je zjištění spokojenosti či nespokojenosti s celkovým fungováním střediska volného času (využití herny, vztahy s vrstevníky, využívání nabízených akcí,...).

6.1 Cíle průzkumu

Hlavním cílem práce je popis vztahu dětí mladšího školního věku k zájmovým činnostem nabízeným v SVC Boskovic.

Tento hlavní cíl bude naplněn zodpovězením následujících průzkumných otázek:

- Kde se děti dozvěděly o SVC?
- Do jaké míry děti o navštěvování kroužků rozhodují samy a do jaké míry rozhodují jejich rodiče?
- Jak často děti využívají nabízených volnočasových akcí?
- V jaké míře mají děti v kroužcích kamarády?
- Cítí se děti v SVC bezpečně nebo byly někdy obětí ubližování?
- Jaké procento dotázaných dětí navštěvuje hernu? Co by chtěly děti v herně popřípadě změnit?

Dílčí cíle jsem doplnila i o oblast týkající se bezpečí ve středisku volného času, neboť vedení SVC chtělo zjistit, zda jsou děti se zájmovými kroužky spokojeny a zda se cítí ve středisku bezpečně. Proto na žádost paní ředitelky jsem do svého dotazníku zahrнула i oblast týkající se bezpečí.

6.2 Popis metody průzkumu

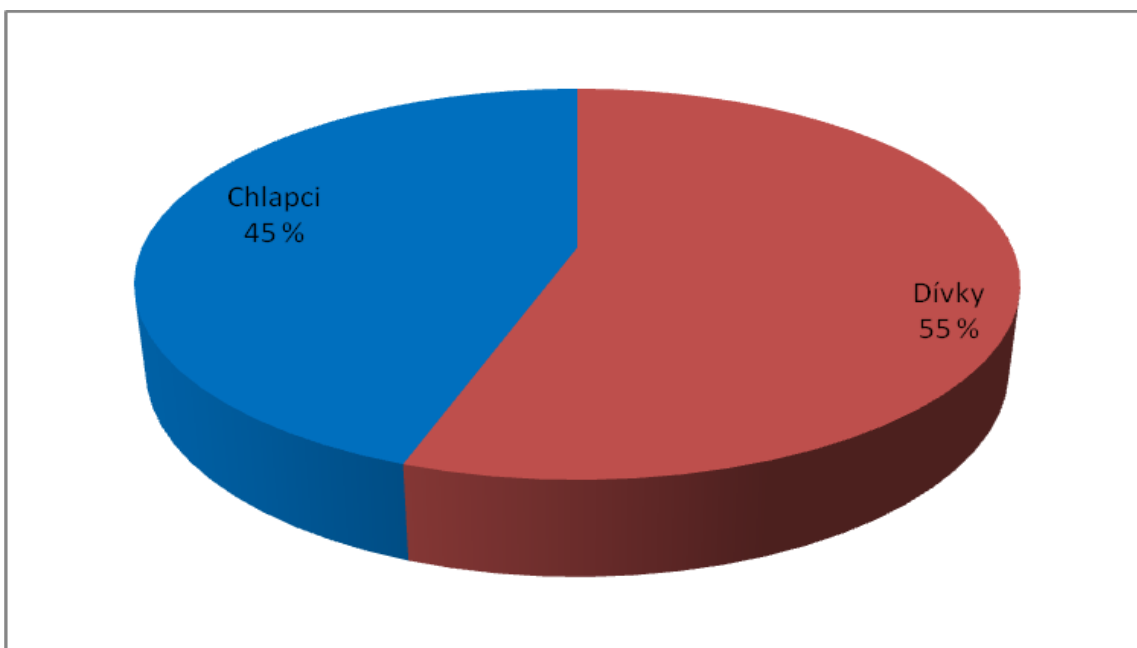
Jako výzkumnou metodu jsem zvolila dotazník. Dotazník je výzkumný nástroj, který nám pomáhá zjišťovat určitá data – informace, názory, postoje,... Je velmi častou metodou, která se používá v pedagogickém výzkumu. Je tvořen ze tří částí:

- úvodní část – v této části se tvůrce dotazníku představuje respondentům a popisuje požadavky, jak má být dotazník vyplněn,
 - jádro dotazníku – zde jsou obsaženy položky, které směřují k cíli výzkumu,
 - závěr – doplňující položky, poděkování respondentům za jejich čas a vyplnění.
- (Chráška et al., 2015, s. 41)

Dotazník je přiložen v praktické části.

6.3 Průběh a výsledky průzkumu

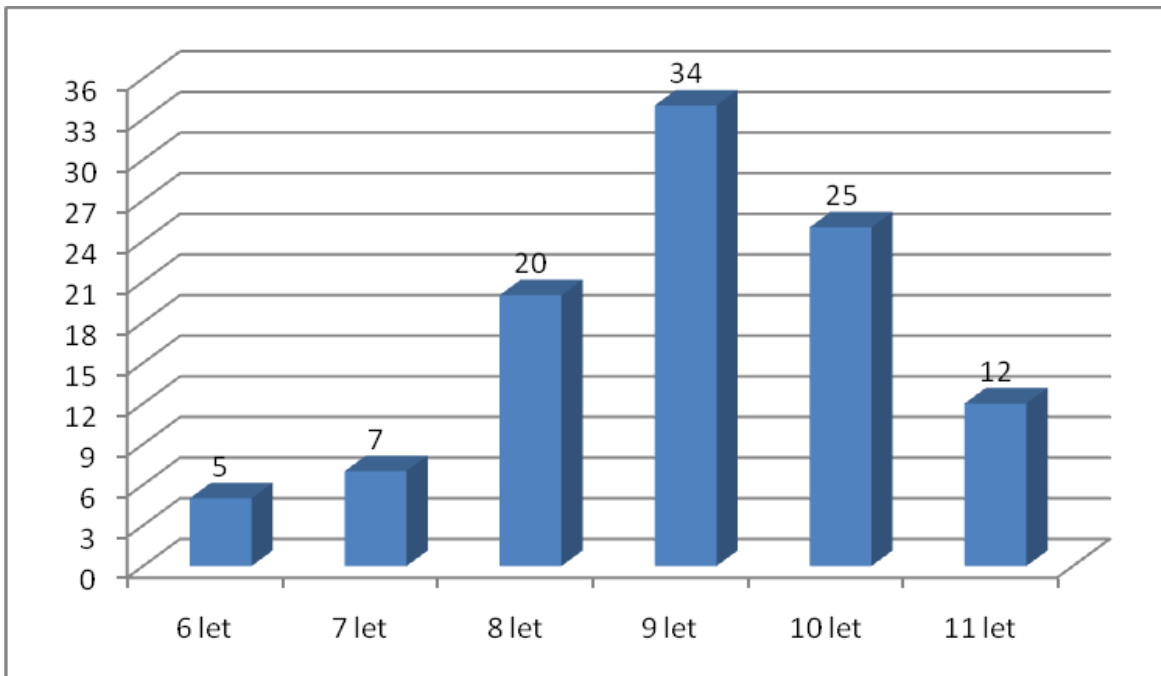
Dotazník byl distribuován ve středisku volného času v Boskovicích mezi skupinu dětí mladšího školního věku. Dotazník jsem odevzdala ve SVČ a dále ho rozdali dětem vedoucí svého kroužku. Celkem bylo rozdáno 105 dotazníků, z toho správně vyplnilo dotazník 103 respondentů. Dotazníky byly rozdány celkem do 28 (náhodně vybraných) kroužků. Kroužky byly z oblastí hudebně-dramatických, esteticko-uměleckých, logicko-technických, přírodovědných a pohybově sportovních. Kroužky byly vybrány náhodně. Grafické znázornění získaných dat budu uvádět pomocí tabulkového procesoru Microsoft Excel.

Graf č. 1: Složení respondentů dle pohlaví

Zdroj: vlastní

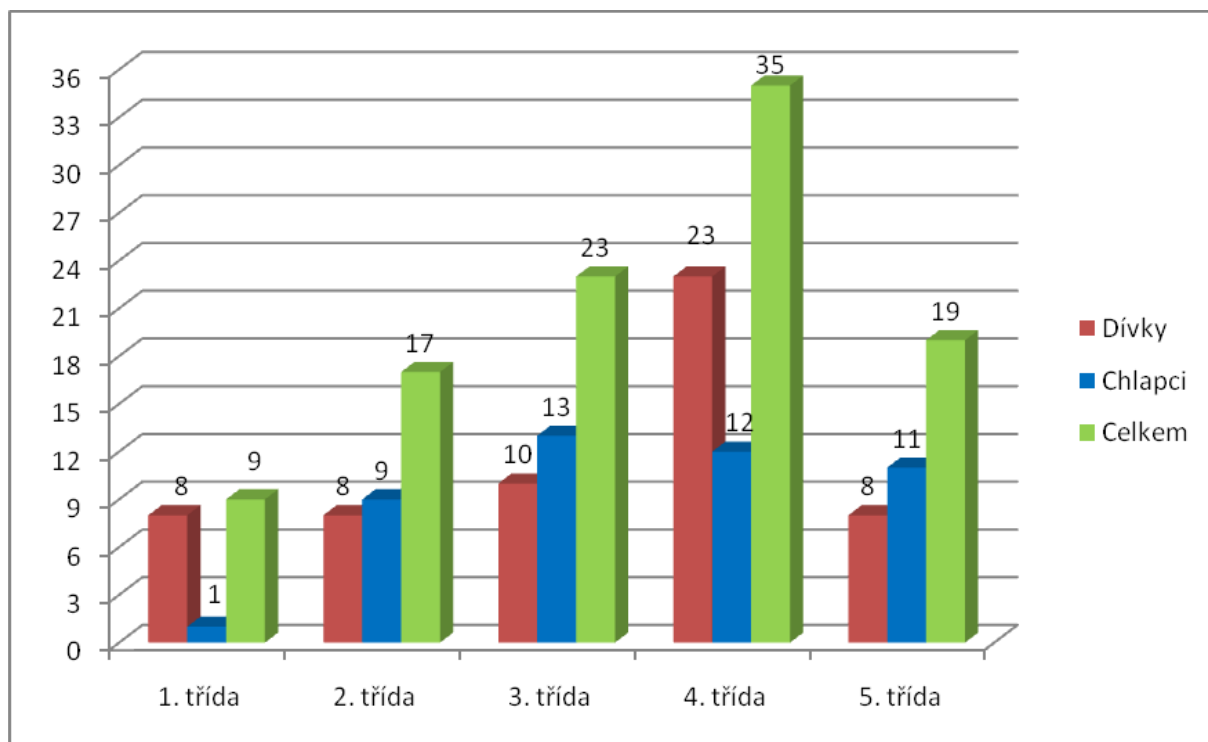
Dotazník, který byl rozdán v SVCČ Boskovice do náhodně vybraných zájmových činností (kroužků), vyplnilo celkem 103 respondentů, z toho tvoří celkový počet 57 dívek (55 %) a 46 chlapců (45 %).

Graf č. 2: Složení respondentů dle věku

Zdroj: vlastní

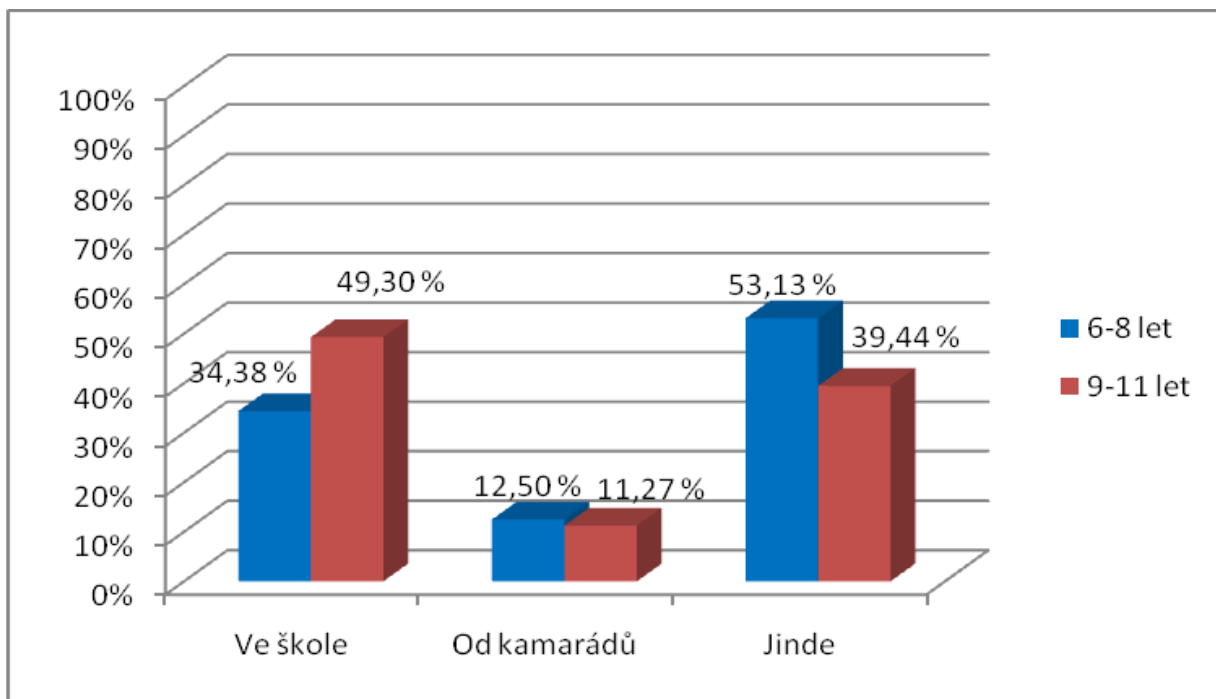
Ze zjištěných dat vyplývá, že ze skupiny mladšího školního věku dotazník nejvíce vyplnily děti, které mají 9 roků (34 dětí) a 10 roků (25 dětí). Nejmenší počet tvoří děti, které mají 6 roků (5 dětí) a 7 roků (7 dětí).

Graf č. 3: Ročník dětí

Zdroj: vlastní

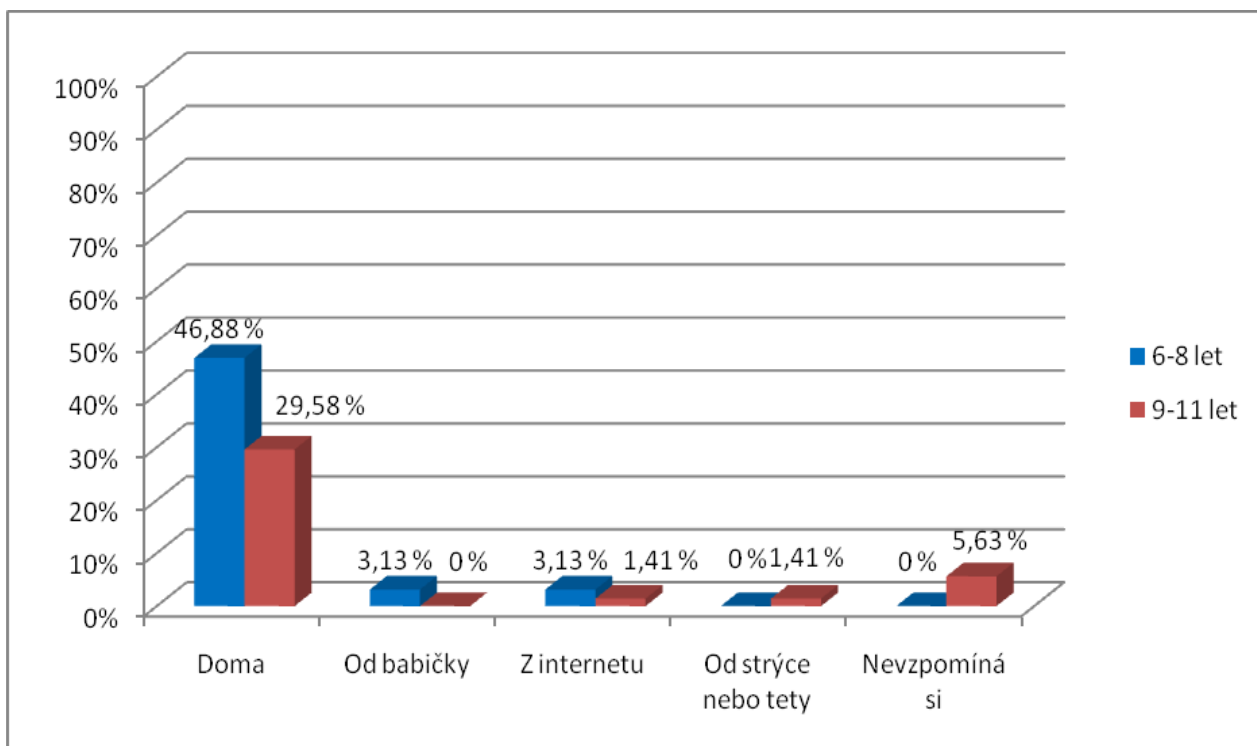
Na grafu vidíme, že nejvyšší zastoupení dětí, které vyplnily dotazník, bylo ve 4. ročníku (35 dětí – z toho 23 dívek a 12 chlapců), nejméně pak v 1. ročníku (9 dětí – z toho 8 dívek a 1 chlapec).

Graf č. 4 a): Kde ses o SVČ dozvěděl(a)?

Zdroj: vlastní

V položce č. 4 – Na otázku, kde se respondenti o středisku volného času v Boskovicích dozvěděli, byla nejčastěji uvedena odpověď (u dětí ve věku 6–8 let) „jinde“ (53,13 %). U dětí 9–11 let byla nejčastější odpověď „ve škole“ (49,30 %). Nejméně dětí uvedlo, že se o středisku volného času dozvědělo „od kamarádů“. V následujícím grafu je poté uvedeno, jaká nejčastější odpověď byla uvedena v odpovědi „jinde“.

Graf č. 4b): Kde jsi se o SVC dozvěděl(a)?

Zdroj: vlastní

V položce č. 4 b) děti ve věku 6–8 let (46,88 %), i děti 9–11 let (29,58 %) v možnosti „jinde“ nejčastěji uvedly, že se o středisku volného času v Boskovicích dozvěděly „doma“ (od rodičů). Druhou nejčastější odpovědí v možnosti „jinde“, byla uvedena odpověď „nevzpomíná si“, a to především u dětí ve věku 9–11 let (5,63 %). Stejný počet dětí mladšího školního věku také uvedly, že se o SVC dozvěděly „od babičky“ (3,13 %) nebo „z internetu“ (3,13 %).

Nabídka zájmových činností dle vyplněných dotazníků

KERAMIKA

Jde o práci s keramickou hlinou a glazurami, tvoření z volné ruky.

Hodnotilo celkem dětí: 19 - 18,45 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Keramiky

Průměrná známka: 1,2

Výběr kroužku Keramika:

Sám(a): samo si vybralo kroužek 13 dětí - **68,42 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybraly 4 děti - **21,05 % dětí**

Jen rodiče: kroužek 2 dětem vybrali sami rodiče - **10,53 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Keramiky změnit:

Nic: 18 dětí (**94,74 %**)

Menší hlučnost: 1 dítě (**5,26 %**)

Výsledek: Kroužek Keramiky navštěvuje celkem 19 dětí, přičemž 18 dětí (94,74 %) je s kroužkem zcela spokojeno a nic by na kroužku neměnila. Z toho 1 dítě (5,26 %) by chtělo změnit to, aby bylo prostředí méně hlučné.

MINECRAFT

Zaměření na kreativní hru, kde jsou hráči vtaženi do kostičkového světa. Mohou si zde vytvořit téměř cokoliv, co si hráči jen dovedou představit od jednoduchých staveb až po komplikované virtuální struktury a stavby či digitální monumenty.

Hodnotilo celkem dětí: 19 – 18,45 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Minecraft

Průměrná známka: 1,1

Výběr kroužku Minecraft:

Sám(a): samo si vybralo kroužek 13 dětí - **68,42 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybralo 6 dětí - **31,58 % dětí**

Jen rodiče: žádné dítě – **0 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Minecraft změnit:

Nic: 16 dětí (84, 22%)

Zabíjení: 1 dítě (5,26 %)

Přidat V.I.P.: 1 dítě (5,26 %)

Aby měl cheaty jen pan učitel: 1 dítě (5,26 %)

Výsledek: Skupina 16 dětí (84,22 %) je s kroužkem Minecraft maximálně spokojena. Ostatní 3 děti (15,78 %) by chtěly na kroužku změnit způsob hry, například jeden chlapec tvrdí, že: „chtěl bych přidat V.I.P.“

VÝTVARNĚ-KERAMICKÝ KROUŽEK

Kroužek je zaměřen na hrátky s různým výtvarným materiálem a technikami, zdobení tašky, enkaustiku, práci s keramickou hlinou.

Hodnotilo celkem dětí: 15 – 14,56 % dotázaných dětí navštěvuje Výtvarně-keramický kroužek

Průměrná známka: 1

Výběr Výtvarně-keramického kroužku:

Sám(a): samo si vybralo kroužek 7 dětí - 46,67 % dětí

S rodiči: s rodiči si kroužek vybralo 8 dětí - 53,33 % dětí

Jen rodiče: žádné dítě – 0 % dětí

Co chtějí děti na Výtvarně-keramickém kroužku změnit:

Nic: 12 dětí (80 %)

Více hlíny: 1 dítě (6,66 %)

Více času na práci: 1 dítě (6,66 %)

Vlastní volba výrobku: 1 dítě (6,66 %)

Výsledek: 12 dětí (80 %) z celkového počtu 15 dětí jsou s kroužkem zcela spokojeny, zbývající 3 děti (19,98 %) by ve výtvarně-keramickém kroužku chtěly změnu, například jedna dívka říká: „chtěla bych ve výtvarně-keramickém kroužku více vyrábět výrobky podle vlastního přání.“

DOBRŮTKÁŘ

Dobrůtkář je zájmový kroužek, kde jde o přípravu moučníků a jiných dobrot, zakládání vlastního receptáře, lidové zvyky a tradice, výrobu drobných ozdobných předmětů, rukodělnou a výtvarnou činnost.

Hodnotilo celkem dětí: 15 – 14,56 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Dobrůtkář

Průměrná známka: 1,4

Výběr kroužku Dobrůtkář:

Sám(a): samo si vybraly kroužek 2 děti – **13,33 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybralo 11 dětí – **73,33 % dětí**

Jen rodiče: kroužek 2 dětem vybrali sami rodiče – **13,33 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Dobrůtkář změnit:

Nic: 15 dětí – **100 %**

Výsledek: Všechny děti (100 %) z celkového počtu 15 dětí by na kroužku Dobrůtkář nic neměnily, i přesto že, některé děti daly kroužku horší známku, než je známka 1.

RYBÁŘSKÁ AKADEMIE

Kroužek je rozdělen:

- Začátečníci - získání povolenky, základy rybolovné techniky, rybářský řád, ochrana přírody, rybolov.
- Pokročilí (majitelé ryb. lístku) – zdokonalení znalostí a dovedností, nové metody a techniky rybolovu.

Hodnotilo celkem dětí: 11 – 10,68 % dotázaných dětí navštěvuje Rybářský kroužek

Průměrná známka: 1

Výběr Rybářského kroužku:

Sám(a): samo si vybral kroužek 6 dětí – **54,54 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybralo 5 dětí – **45,45 % dětí**

Jen rodiče: žádné dítě – **0 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Rybářská akademie změnit:

Nic: 10 dětí - **90,90 %**

Pořídít televizi: 1 dítě – **9,09 %**

Výsledek: 10 dětí (90,90 %) z celkového počtu, by na Rybářském kroužku nic neměnilo, zbývající 1 chlapec (9,09 %) odpověděl následovně: „chtěl bych do kroužku pořídít televizi.“

ŠACHY

V kroužku se děti učí pravidla hry, techniku, strategii, taktiku, historii šachu, a hrají soutěže.

Hodnotilo celkem dětí: 10 – 9,71 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Šachy

Průměrná známka: 1,3

Výběr kroužku Šachy:

Sám(a): samo si kroužek vybralo 6 dětí – **60 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybraly 2 děti – **20 % dětí**

Jen rodiče: kroužek 3 dětem vybrali sami rodiče – **30 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Šachy změnit:

Nic: 6 dětí – **60 %**

Kolektiv: 1 dítě – **10 %**

Výhled z okna: 1 dítě – **10 %**

Nedostávat domácí úkoly: 1 dítě – **10 %**

Změna učebny: 1 dítě – **10 %**

Výsledek: 6 dětí (60 %) z celkového počtu 10 dětí, nechtějí na kroužku Šachy žádnou změnu, ostatní děti (30 %) odpověděly různorodě. Chtěné změny se však týkají – více kamarádů v kroužku, lepšího výhledu z okna a lepší učebny. Jeden chlapec odpověděl: „nechci dostávat domácí úkoly.“

STEP

Jde o tanec, který se tančí převážně nohama. Chodidla nohou vyklepávají patami a špičkami rychlý hudební rytmus na moderní písničky - základní stepařské kroky a variace, rozvoj pohybových a rytmických dovedností.

Hodnotilo celkem dětí: 9 – 8,74 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Step

Průměrná známka: 1,1

Výběr kroužku Step:

Sám(a): samo si kroužek vybraly 4 děti – **44,44 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybraly 4 děti – **44,44 % dětí**

Jen rodiče: kroužek 1 dítěti vybrali sami rodiče – **11,11 % dítě**

Co chtějí děti na kroužku Step změnit:

Nic: 9 dětí – **100 %**

Výsledek: Všech 9 dětí (100 %) je s kroužkem Step zcela spokojeno a nechtějí žádnou změnu.

STOLNÍ TENIS

Děti se učí v kroužku Stolního tenisu pravidlům a hře.

Hodnotilo celkem dětí: 7 – 6,80 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Stolní tenis

Průměrná známka: 1,1

Výběr kroužku Stolní tenis:

Sám(a): samo si kroužek vybraly 4 děti – **57,14 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybraly 2 děti – **28,57 % dětí**

Jen rodiče: kroužek 1 dítěti vybrali sami rodiče – **14,29 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Stolní tenis změnit:

Nic: 6 dětí – **85,71 %**

Způsoby: 1 dítě - **14,29 %**

Výsledek: 6 dětí (85,71 %) z celkového počtu 7 dětí, by na kroužku Stolního tenisu nechtělo provést žádnou změnu, a 1 chlapec (14,29 %) odpověděl: „chtěl bych změnit způsoby.“

VESELÉ PÍSKÁNÍ

Jde o seznámení s hrou na flétnu, správné dýchání.

Hodnotilo celkem dětí: 7 – 6,80 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Veselé pískání

Průměrná známka: 1

Výběr kroužku Veselé pískání:

Sám(a): samo si kroužek vybraly 2 děti – **28,57 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybraly 4 děti – **57,14 % dětí**

Jen rodiče: kroužek 1 dítěti vybrali sami rodiče – **14,29 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Veselé pískání změnit:

Nic: 7 dětí – **100 %**

Výsledek: Všech 7 dětí (100 %) je s kroužkem Veselé pískání zcela spokojeno a nechtějí žádnou změnu.

KYTARA K TÁBORÁKU

Kroužek kytary je pro začátečníky i pokročilé.

Hodnotilo celkem dětí: 6 – 5,83 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Kytary k táboráku

Průměrná známka: 1,2

Výběr kroužku Kytara k táboráku:

Sám(a): samo si kroužek vybraly 4 děti - **66,66 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybralo 1 dítě - **16,67 % dětí**

Jen rodiče: kroužek 1 dítěti vybrali sami rodiče - **16,67 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Kytara k táboráku změnit:

Nic: 6 dětí – **100 %**

Výsledek: Všech 6 dětí (100 %) je s kroužkem Kytara k táboráku zcela spokojeno a nechtějí žádnou změnu.

HRA NA KLÁVESY

Hra na klávesy je zájmový kroužek pro začátečníky i pokročilé, kde se děti učí hrát na klávesy.

Hodnotilo celkem dětí: 6 – 5,83 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Hru na klávesy

Průměrná známka: 1,7

Výběr kroužku Hra na klávesy:

Sám(a): samo si kroužek vybralo 1 dítě - **16,67 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybraly 4 děti - **66,66 % dětí**

Jen rodiče: kroužek 1 dítěti vybrali sami rodiče - **16,67 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Hra na klávesy změnit:

Nic: 6 dětí – **100 %**

Výsledek: Všech 6 dětí (100 %) je s kroužkem Hra na klávesy zcela spokojeno a nevedly, že by chtěly něco změnit, i přesto, že se u hodnocení kroužku objevila známka 5, tedy nejhorší známka.

PLAVÁNÍ

Jde o plaveckou přípravku pro závodní plavání.

Hodnotilo celkem dětí: 5 – 4,85 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Plavání

Průměrná známka: 1,8

Výběr kroužku Plavání:

Sám(a): samo si kroužek vybralo 1 dítě – **20 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybraly 3 děti – **60 % dětí**

Jen rodiče: kroužek 1 dítěti vybrali sami rodiče – **20 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Plavání změnit:

Nic: 3 děti – **60 %**

Více hrát hry: 1 dítě – 20 %

Méně délek při rozvíčce: 1 dítě – 20%

Výsledek: 3 děti (60 %) z celkového počtu 5 dětí, na kroužku Plavání nechtějí žádnou změnu, ostatní 2 děti (40 %) by změnu chtěly provést a to zejména, hrát více her a jeden chlapec odpověděl: „chtěl bych plavat méně délek při rozvíčce.“

KUTÍLEK

Kutílek je zájmový kroužek, ve kterém děti (chlapci), pracují se dřevem, vyrábějí dekorativní předměty, učí se základům používání nářadí, základní práci se dřevem a zdokonalují dovednosti.

Hodnotilo celkem dětí: 4 – 3,88 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Kutílek

Průměrná známka: 1,5

Výběr kroužku Kutílek:

Sám(a): samo si kroužek vybraly 3 děti – **75 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybralo 1 dítě – **25 % dětí**

Jen rodiče: žádné dítě – **0 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Kutílek změnit:

Nic: 4 děti – **100 %**

Výsledek: Všechny 4 děti (100 %) jsou s kroužkem Kutílek zcela spokojeny a nechtějí žádnou změnu, i přesto, že se u hodnocení kroužku objevila známka 4 (tedy horší známka).

BOROVĚNKA

V zájmovém kroužku Borověnka, jde o folklorní dětský soubor písní a tanců.

Hodnotilo celkem dětí: 4 - 3,88 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Borověnka

Průměrná známka: 1,3

Výběr kroužku Borověnka:

Sám(a): samo si kroužek vybraly 2 děti – **50 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybraly 2 děti – **50 % dětí**

Jen rodiče: žádné dítě – **0 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Borověnka změnit:

Nic: 4 děti – **100 %**

Výsledek: Všechny 4 děti (100 %) jsou s kroužkem Borověnka zcela spokojeny a nechtějí žádnou změnu.

FLORBAL

V zájmovém kroužku Florbal se děti učí hře a pravidlům.

Hodnotilo celkem dětí: 2 – 1,94 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Florbal

Průměrná známka: 1,5

Výběr kroužku Florbal:

Sám(a): samy si kroužek vybraly 2 děti – **100 % dětí**

S rodiči: žádné dítě – **0 % dětí**

Jen rodiče: žádné dítě – **0 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Florbal změnit:

Nic: 2 děti – **100 %**

Výsledek: Všechny 2 děti (100 %) jsou s kroužkem Florbalu zcela spokojeny a nechtějí žádnou změnu.

FOTBAL

Zájmový kroužek, ve kterém jsou děti ve spol. s FC Boskovice o. s.

Hodnotilo celkem dětí: 2 – 1,94 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Fotbal

Průměrná známka: 1

Výběr kroužku Fotbal:

Sám(a): samo si kroužek vybralo 1 dítě – **50 % dětí**

S rodiči: žádné dítě – **0 % dětí**

Jen rodiče: kroužek 1 dítěti vybrali sami rodiče – **50 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Fotbalu změnit:

Nic: 2 děti – **100 %**

Výsledek: Všechny 2 děti (100 %) jsou s kroužkem Fotbalu zcela spokojeny a nechtějí žádnou změnu.

STREET DANCE

Jde o dynamický a energický tanec, oblíbený u dnešních dětí, který se tančí na moderní hudbu z rádií - zahrnuje taneční styly: new style, hip-hop, house dance, locking apod.

Hodnotilo celkem dětí: 2 – 1,94 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Street dance

Průměrná známka: 1

Výběr kroužku Street dance:

Sám(a): samo si kroužek vybralo 1 dítě – **50 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybralo 1 dítě – **50 % dětí**

Jen rodiče: žádné dítě – **0 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Street dance změnit:

Nic: 2 děti – **100 %**

Výsledek: Všechny 2 děti (100 %) jsou s kroužkem Street dance zcela spokojeny a nechtějí žádnou změnu.

AEROBIC

V zájmovém kroužku Aerobicu jde o základy aerobiku, kroky, vazby, krátké sestavy, strečink.

Hodnotilo celkem dětí: 2 – 1,94 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Aerobic

Průměrná známka: 1

Výběr kroužku Aerobic:

Sám(a): samo si kroužek vybralo 1 dítě – **50 % dětí**

S rodiči: rodiči si kroužek vybralo 1 dítě – **50 % dětí**

Jen rodiče: žádné dítě – **0 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Aerobic změnit:

Nic: 2 děti – **100 %**

Výsledek: Všechny 2 děti (100 %) jsou s kroužkem Aerobic zcela spokojeny a nechtějí žádnou změnu.

BOSKOVICKÁ STOPA aneb ZA TAJEMSTVÍM BOSKOVICKÝCH POVĚSTÍ

Jde o historii zábavnou formou, výpravy po okolí a návštěvy zajímavých míst.

Hodnotilo celkem dětí: 2 – 1,94 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Boskovická stopa,...

Průměrná známka: 1,5

Výběr kroužku Boskovická stopa aneb Za tajemstvím Boskovických pověstí:

Sám(a): samo si kroužek vybralo 1 dítě – **50 % dětí**

S rodiči: rodiči si kroužek vybralo 1 dítě – **50 % dětí**

Jen rodiče: žádné dítě – **0 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Boskovická stopa... změnit:

Nic: 1 dítě – **50 %**

Chození, čas: 1 dítě – **50 %**

Výsledek: 1 dítě (50 %) je s kroužkem Boskovická stopa,... zcela spokojeno a nechce žádnou změnu, zatímco 1 chlapec (50 %) odpověděl: „chtěl by změnit chození a čas.“

INFORMATIKA

Děti se učí obecné základy a techniky programování.

Hodnotilo celkem dětí: 2 – 1,94 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Informatiky

Průměrná známka: 3

Výběr kroužku Informatiky:

Sám(a): samo si kroužek vybraly 2 děti – **100 % dětí**

S rodiči: žádné dítě – **0 % dětí**

Jen rodiče: žádné dítě – **0 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Informatiky změnit:

Nic: 1 dítě – **50 %**

Nové počítače: 1 dítě – **50 %**

Výsledek: 1 dítě (50 %) je s kroužkem Informatika zcela spokojeno a nechce žádnou změnu a 1 chlapec (50 %) odpověděl: „chtěl bych nové počítače.“

HUDEBNĚ-DRAMATICKÝ

Děti se učí dramatické výchově, tvořivým hram, práci se scénářem, scénkám, hudbě s pohybem a práci v kolektivu.

Hodnotilo celkem dětí: 2 – 1,94 % dotázaných dětí navštěvuje Hudebně-dramatický kroužek

Průměrná známka: 2,5

Výběr Hudebně-dramatického kroužku:

Sám(a): žádné dítě – **0 % dětí**

S rodiči: žádné dítě – **0 % dětí**

Jen rodiče: kroužek 2 dětem vybrali sami rodiče – **100 % dětí**

Co chtějí děti na Hudebně-dramatickém kroužku změnit:

Nic: 2 děti – 100 %

Výsledek: 2 děti (100 %) jsou s Hudebně-dramatickým kroužkem zcela spokojeny a nechtějí žádnou změnu.

VOLNOČÁSEK

Zábavná forma nauky o přírodě, luštění šifer, hry a soutěže, orientace v přírodě i mapě, táborové/trempské písničky s kytarou, výlety po okolí Boskovic.

Hodnotilo celkem dětí: 2 – 1,94 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Volnočásek

Průměrná známka: 1,5

Výběr kroužku Volnočásek:

Sám(a): samo si kroužek vybraly 2 děti – 100 % dětí

S rodiči: žádné dítě – 0 % dětí

Jen rodiče: žádné dítě – 0 % dětí

Co chtějí děti na kroužku Volnočásek změnit:

Nic: 2 děti – 100 %

Výsledek: 2 děti (100 %) jsou s kroužkem Volnočásek zcela spokojeny a nechtějí žádnou změnu.

LOGICKÉ HRY – OTEVŘENÁ HLAVA

Děti se v logický hrách učí, jak si snadno lze zapamatovat dlouhý nákupní seznam nebo důležitá data, jak uspět u testů u přijímacích zkoušek, jak se efektivněji učit. Pomocí zábavných her a zajímavých testů se dozví pár věcí o paměti, kreativitě i fantazii.

Hodnotilo celkem dětí: 1- 0,98 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Logické hry

Průměrná známka: 1

Výběr kroužku Logické hry:**Sám(a):** žádné dítě – 0 % dětí**S rodiči:** rodiči si kroužek vybralo 1 dítě – 100 % dětí**Jen rodiče:** žádné dítě – 0 % dětí**Co chtějí děti na kroužku Logické hry změnit:****Nic:** 1 dítě – 100 %

Výsledek: 1 dítě (100 %) je s kroužkem Logické hry zcela spokojeno a nechce žádnou změnu.

AIKIDO

Jde o japonské bojové umění vycházející z tradičního samurajského způsobu boje.

Hodnotilo celkem dětí: 1 - 0,98 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Aikido**Průměrná známka: 2****Výběr kroužku Aikido:****Sám(a):** žádné dítě – 0 % dětí**S rodiči:** s rodiči si kroužek vybralo 1 dítě – 100 % dětí**Jen rodiče:** žádné dítě – 0 % dětí**Co chtějí děti na kroužku Aikido změnit:****Nic:** 1 dítě – 100 %

Výsledek: 1 dítě (100 %) je s kroužkem Aikido zcela spokojeno a nechce žádnou změnu.

TANEČNÍ ŠKOLIČKA

Děti se učí základní techniky různých stylů tance, rozvoji pohybových a rytmických dovedností - vztah k pohybu a k hudbě zábavnou formou.

Hodnotilo celkem dětí: 1 - 0,98 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek taneční školička**Průměrná známka: 1**

Výběr kroužku Taneční školička:

Sám(a): žádné dítě – **0 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybralo 1 dítě – **100 % dětí**

Jen rodiče: žádné dítě – **0 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Taneční školičky změnit:

Nic: 1 dítě – **100 %**

Výsledek: 1 dítě (100 %) je s kroužkem Taneční školička zcela spokojeno a nechce žádnou změnu.

STŘELECKÝ KROUŽEK

Děti se učí teorii a střelbě.

Hodnotilo celkem dětí: 1 - 0,98 % dotázaných dětí navštěvuje Střelecký kroužek

Průměrná známka: 1

Výběr Střeleckého kroužku:

Sám(a): žádné dítě – **0 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybralo 1 dítě – **100 % dětí**

Jen rodiče: žádné dítě – **0 % dětí**

Co chtějí děti na Střeleckém kroužku změnit:

Nic: 1 dítě – **100 %**

Výsledek: 1 dítě (100 %) je se Střeleckým kroužkem zcela spokojeno a nechce žádnou změnu.

KLUB MODERNÍ DÍVKY

Jde o různé výtvarné tradiční i netradiční materiály a techniky: batikování, drhání, práce s hlinou, drátem, přírodninami, hedvábím, kůží, papírem, odpadovým materiálem, malba na sklo, linoryt, vazba, kašírování a jiné,...

Hodnotilo celkem dětí: 1 - 0,98 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Klub moderní dívky

Průměrná známka: 1

Výběr kroužku Klub moderní dívky:

Sám(a): žádné dítě – **0 % dětí**

S rodiči: s rodiči si kroužek vybralo 1 dítě – **100 % dětí**

Jen rodiče: žádné dítě – **0 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Klub moderní dívky změnit:

Nic: 1 dítě – **100 %**

Výsledek: 1 dítě (100 %) je s kroužkem Klub moderní dívky zcela spokojeno a nechce žádnou změnu.

ATLETIKA

Děti se učí rozvoji pohybových dovedností, pravidlům a závodí.

Hodnotilo celkem dětí: 1 - 0,98 % dotázaných dětí navštěvuje kroužek Atletiky

Průměrná známka: 1

Výběr kroužku Atletika:

Sám(a): samo si kroužek vybralo 1 dítě – **100 % dětí**

S rodiči: žádné dítě – **0 % dětí**

Jen rodiče: žádné dítě – **0 % dětí**

Co chtějí děti na kroužku Atletiky změnit:

Nic: 1 dítě – **100 %**

Výsledek: 1 dítě (100 %) je s kroužkem Atletiky zcela spokojeno a nechce žádnou změnu.

Výsledky vztahu dětí k nabízeným zájmovým činnostem (kroužkům), které byly zodpovězeny v dotazníku:

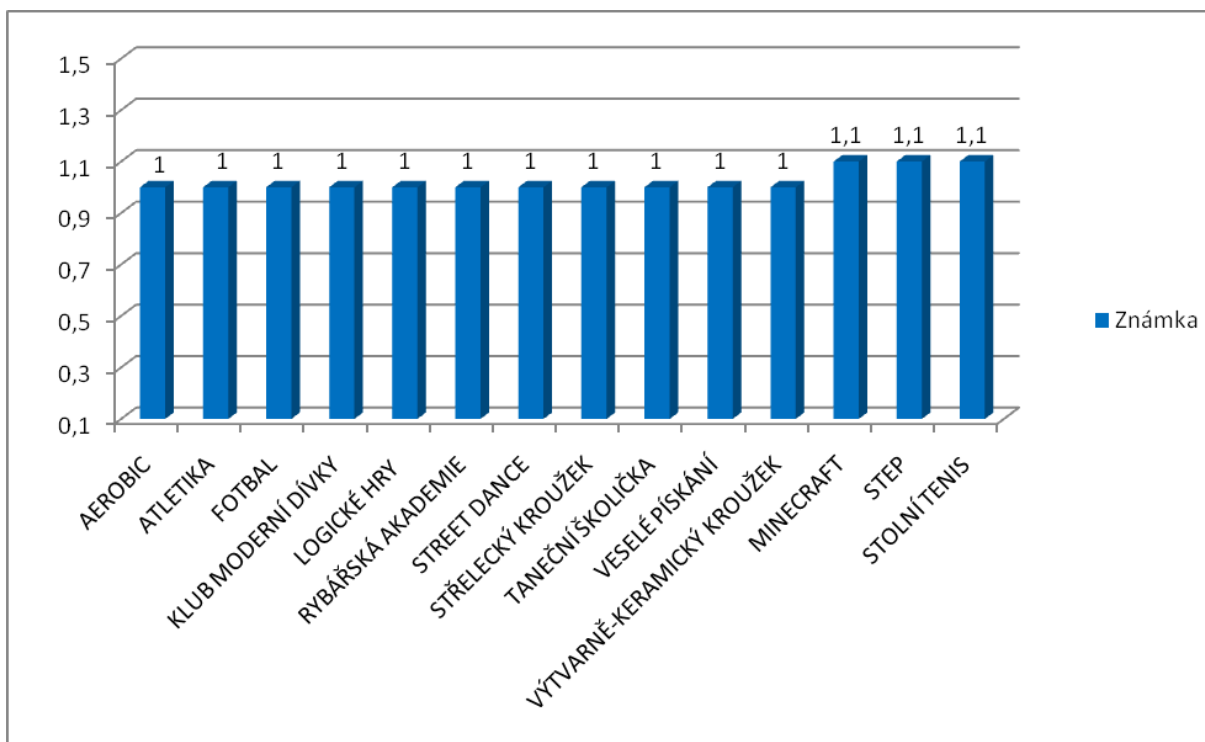
Tab. 7. - Výsledky vztahu dětí k nabízeným zájmovým činnostem

Název zájmové činnosti	Hodnotilo celkem dětí	Průměrná známka
1. KERAMIKA	19	1,2
2. MINECRAFT	19	1,1
3. VÝTVARNĚ- KERAMICKÝ KROUŽEK	15	1
4. DOBRŮTKÁŘ	15	1,4
5. RYBÁŘSKÁ AKADEMIE	11	1
6. ŠACHY	10	1,3
7. STEP	9	1,1
8. STOLNÍ TENIS	7	1,1
9. VESELÉ PÍSKÁNÍ	7	1
10. KYTARA K TÁBORÁKU	6	1,2
11. HRA NA KLÁVESY	6	1,7
12. PLAVÁNÍ	5	1,8
13. KUTÍLEK	4	1,5
14. BOROVIČKA	4	1,3
15. FLORBAL	2	1,5
16. FOTBAL	2	1
17. STREET DANCE	2	1
18. AEROBIC	2	1
19. BOSKOVICKÁ STOPA...	2	1,5
20. INFORMATIKA	2	3
21. HUDEBNĚ- DRAMATICKÝ	2	2,5
22. VOLNOČÁSEK	2	1,5
23. LOGICKÉ HRY	1	1
24. AIKIDO	1	2
25. TANEČNÍ ŠKOLIČKA	1	1
26. STŘELECKÝ KROUŽEK	1	1
27. KLUB MODERNÍ DÍVKY	1	1
28. ATLETIKA	1	1

Zdroj: vlastní

Z tabulky č. 7 je patrné, že většina ze 103 respondentů navštěvuje pouze jeden kroužek, ale jsou i takové děti, které navštěvují více kroužků. Do hodnocení se poté promítá, počet dětí, které daný kroužek navštěvují: keramika – 19 dětí (průměrná známka 1,2), aikido – 1 dítě (průměrná známka 2).

Z tabulky můžeme tedy vyvodit závěr, že zájmové činnosti (kroužky), byly hodnoceny známkami od 1 do 3, přičemž známka 3 (nejhorší hodnocení) byla uvedena pouze dvěma respondenty, a to u kroužku Informatika. Co se týče hodnocení, ze získaných dat v tabulce vyplývá, že děti jsou se zájmovými činnostmi spokojeny. Změny, které by děti chtěly v kroužcích, jsou zaznamenány v předchozí kapitole praktické části.

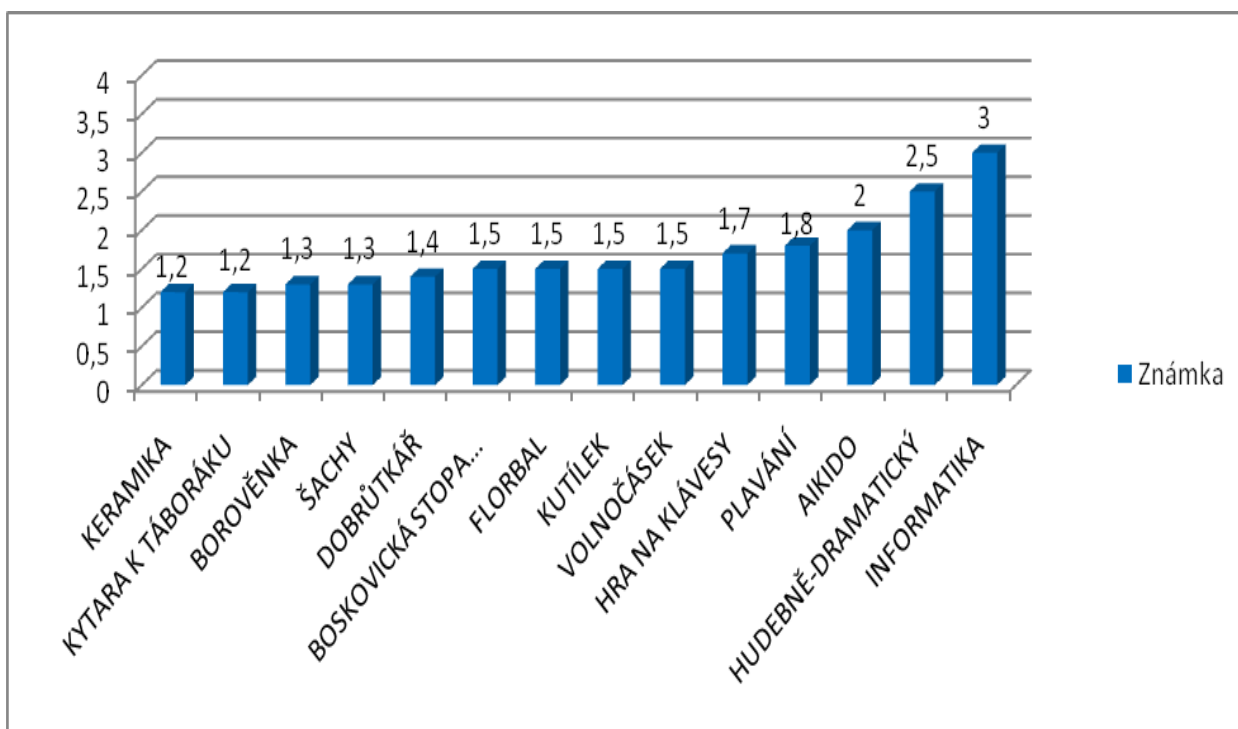

Graf č. 5 a): Vyhodnocení vztahu chlapců a dívek k zájmovým činnostem – průměrná známka

Zdroj: vlastní

Na grafu 5 a) vidíme, že zájmové činnosti (kroužky) *Aerobic*, *Atletika*, *Fotbal*, *Klub moderní dívky*, *Logické hry*, *Rybářská akademie*, *Street dance*, *Střelecký kroužek*, *Taneční školička*, *Veselé pískání*, *Výtvarně-keramický kroužek* děti ohodnotily průměrnou známkou 1. *Minecraft*, *Step* a *Stolní tenis* byly ohodnoceny průměrnou známkou 1,1. Z tohoto grafu můžeme tedy říci, že děti jsou s těmito zájmovými činnostmi (kroužky) spokojeny.

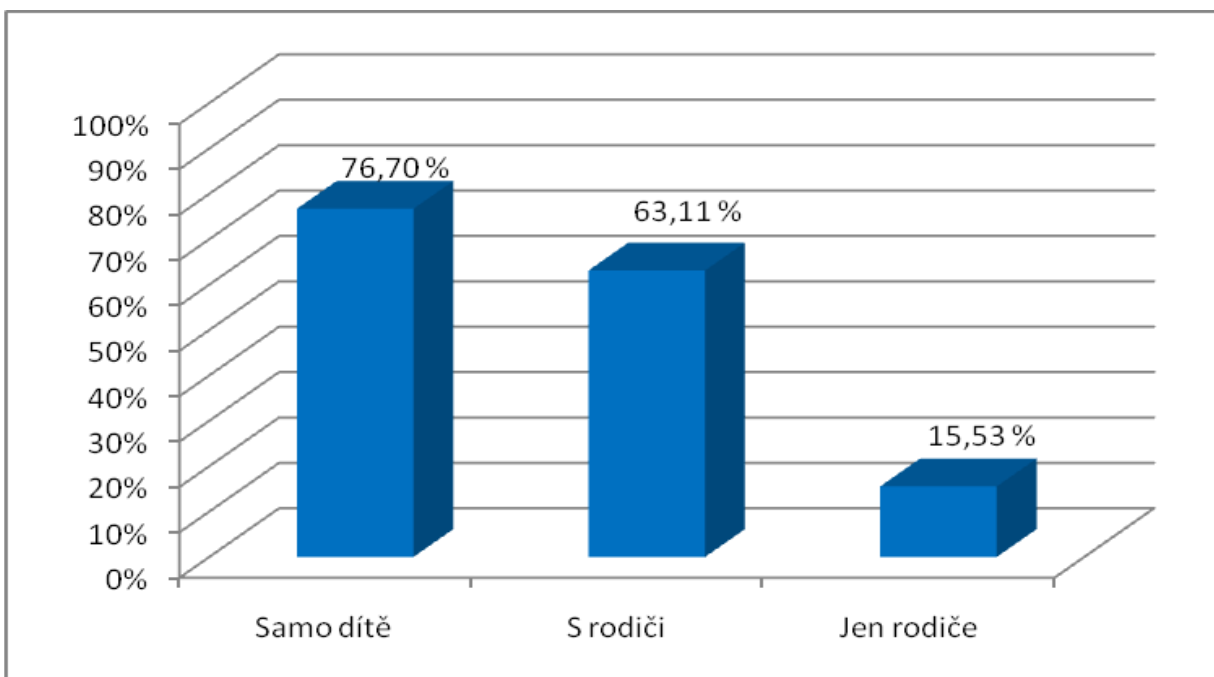
Nejméně byly hodnoceny průměrnou známkou zájmové činnosti (kroužky) *Aerobic*, *Fotbal* a *Street dance* – hodnotily celkem 2 děti. Dále *Atletika*, *Logické hry*, *Klub moderní dívky*, *Střelecký kroužek* a *Taneční školička* byly hodnoceny pouze 1 dítětem. Proto průměrné známky, (které rozdaly 2 nebo 1 dítě) musíme brát s nadhledem z důvodu nižšího počtu hodnotících dětí.

Graf č. 5 b): Vyhodnocení vztahu chlapců a dívek k zájmovým činnostem – průměrná známka

Zdroj: vlastní

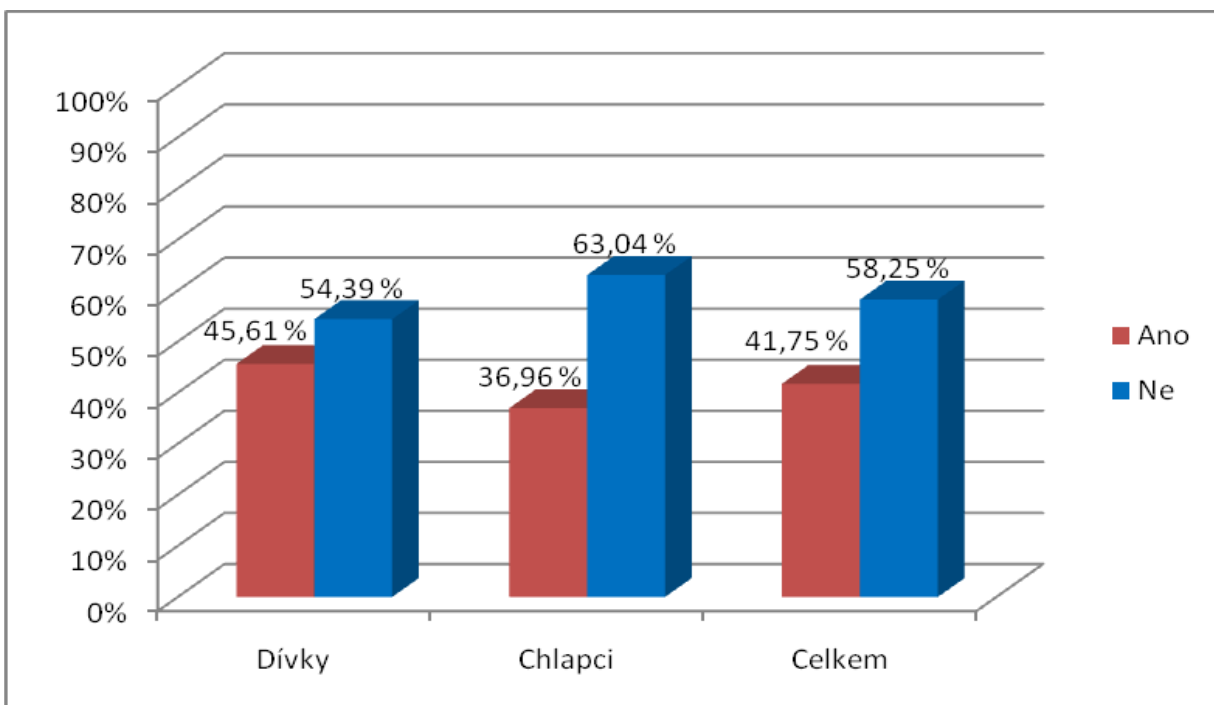
Na grafu 5 b) vidíme, že zájmové činnosti (kroužky) *Keramiku* a *Kytaru k táboráku*, děti ohodnotily průměrnou známkou 1,2; *Borověnku*, *Šachy* 1,3; *Dobruťkáře* 1,4; *Boskovickou stopu...*, *Florbal*, *Kutílka*, *Volnočásku*, 1,5; *Hru na klávesy* 1,7; *Plavání* 1,8; *Aikido* 2, *Hudebně-dramatický kroužek* 2,5 a *Informatiku* 3. Nejméně byly hodnoceny průměrnou známkou zájmové činnosti (kroužky) *Boskovická stopa...*, *Florbal*, *Hudebně-dramatický kroužek* a *Informatika* – hodnotily celkem 2 děti. Proto průměrné známky, které rozdaly 2 děti, musíme brát s nadhledem z důvodu nižšího počtu hodnotících dětí.

Graf č. 6: Vyhodnocení výběru zájmového kroužku

Zdroj: vlastní

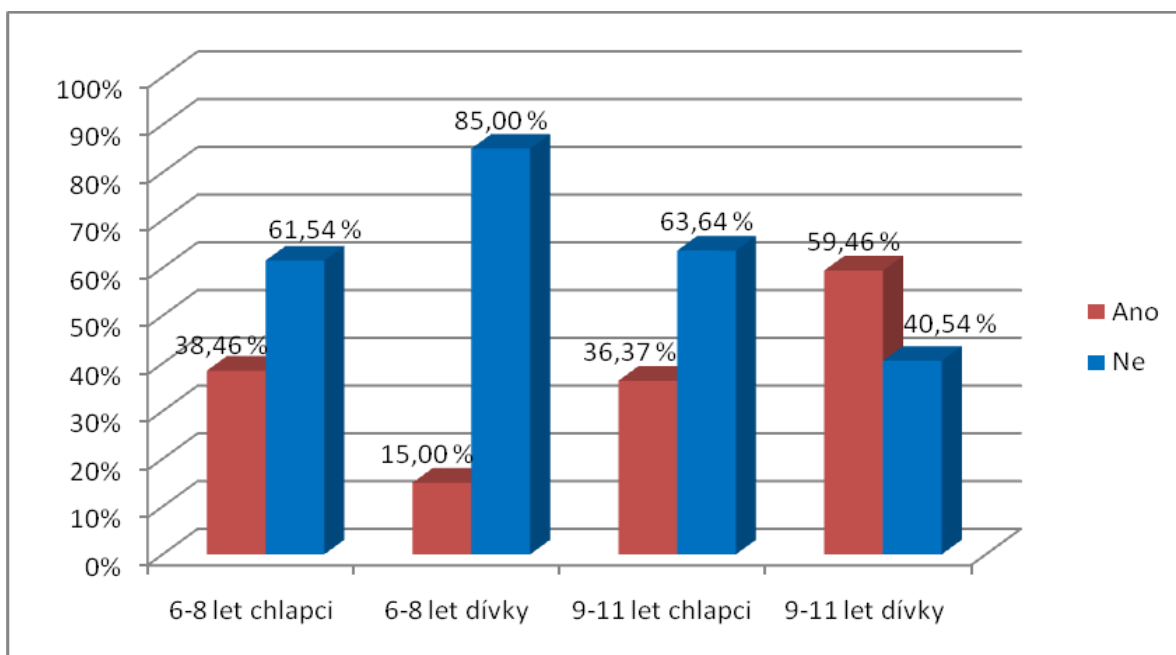
Z grafu vidíme, že nejvíce si zájmový kroužek (z celkového počtu 103 dětí) vybraly děti samy (76,70 %). Společně s rodiči (z celkového počtu 103 dětí) si kroužek vybralo 63,11 % dětí a nejmenší skupinu tvoří rodiče, kteří vybrali dítěti sami kroužek (15,53 %).

Graf č. 7 a): Účastníš se i nabízených akcí? (např. drakiáda, tábor...) – vyhodnoceno dle pohlaví

Zdroj: vlastní

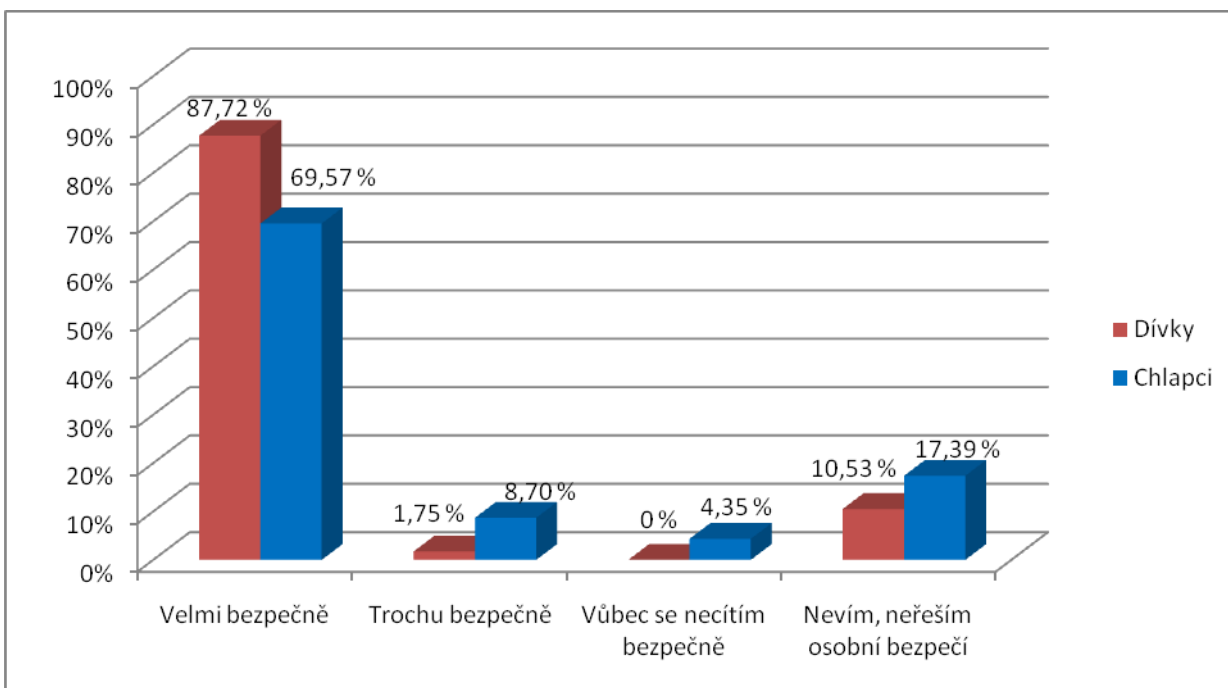
Ze získaných dat můžeme říci, že nabízených akcí, se více účastní dívky (45,61 %) než chlapci (36,96 %). Jak z dívek se většina neúčastní (54,39 %), tak i z chlapců se většina neúčastní (63,04 %) nabízených akcí. Celkem se tedy účastní 41,75 % dětí, a naopak 58,25 % dětí se nabízených akcí neúčastní.

Graf č. 7 b): Účastníš se i nabízených akcí? (např. drakiáda, tábor...) – vyhodnoceno dle věku

Zdroj: vlastní

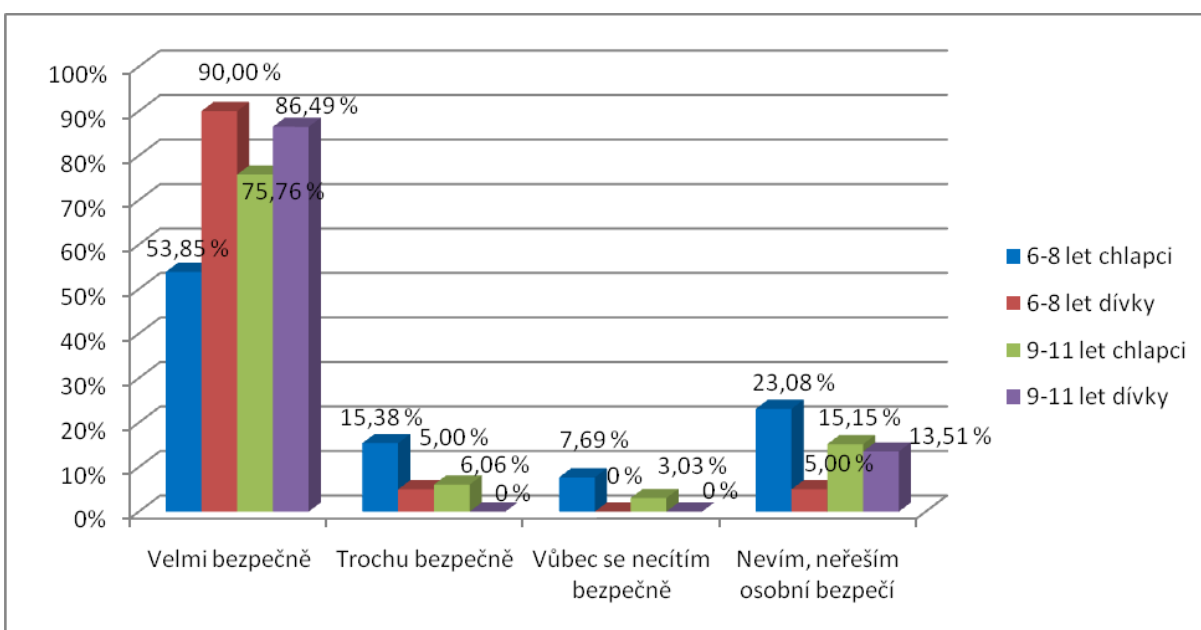
Ze získaných dat lze vyčíst, že nabízených akcí, se nejvíce účastní dívky ve věku 9–11 let (59,46 %). Druhou nejpočetnější skupinu, která se účastní nabízených akcí, tvoří chlapci ve věku 6–8 let (38,46 %) a poté chlapci ve věku 9–11 let (36,37 %). Nejméně se nabízených akcí účastní skupina dívek, ve věku 6–8 let (15 %).

Graf č. 8 a): Cítíš se v SVČ bezpečně? – vyhodnoceno dle pohlaví

Zdroj: vlastní

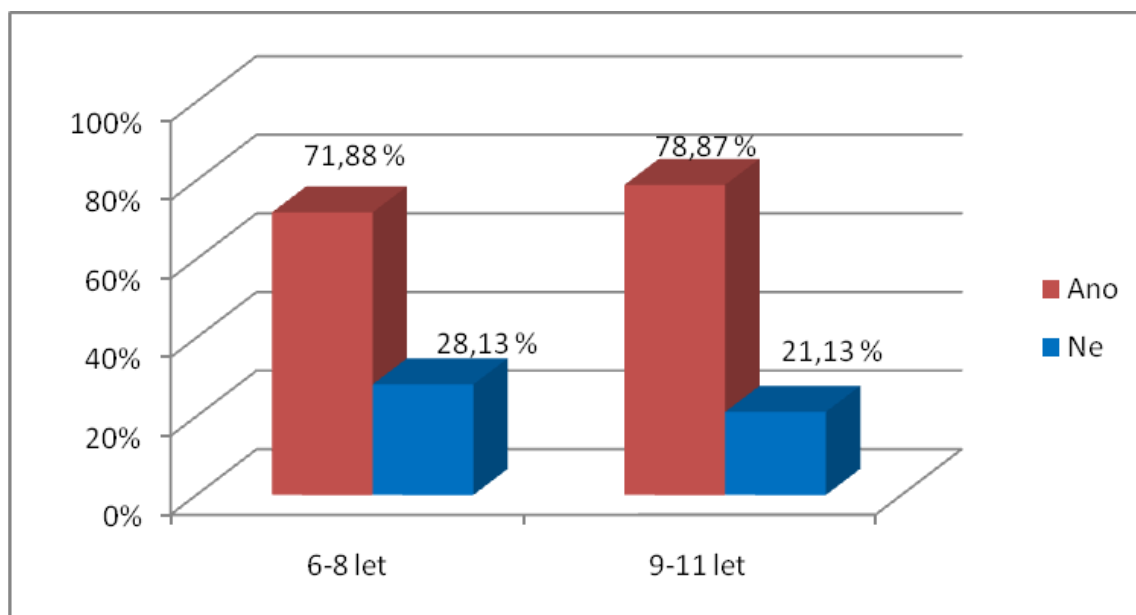
Z grafu č. 8 a) vyplývá, že většina dívek (87,72 %), tak i chlapců (69,57 %), se cítí ve středisku volného času velmi bezpečně. Velkou skupinu také tvoří děti, které neřeší osobní bezpečí, dívky 10,53 % a chlapci 17,39 %. Zajímavou odpovědí je, co se týká poměrně velkého procenta, že byla zvolena možnost „trochu bezpečně“, kterou uvedli chlapci (8,70 %).

Graf č. 8 b): Cítíš se v SVČ bezpečně? – vyhodnoceno dle věku

Zdroj: vlastní

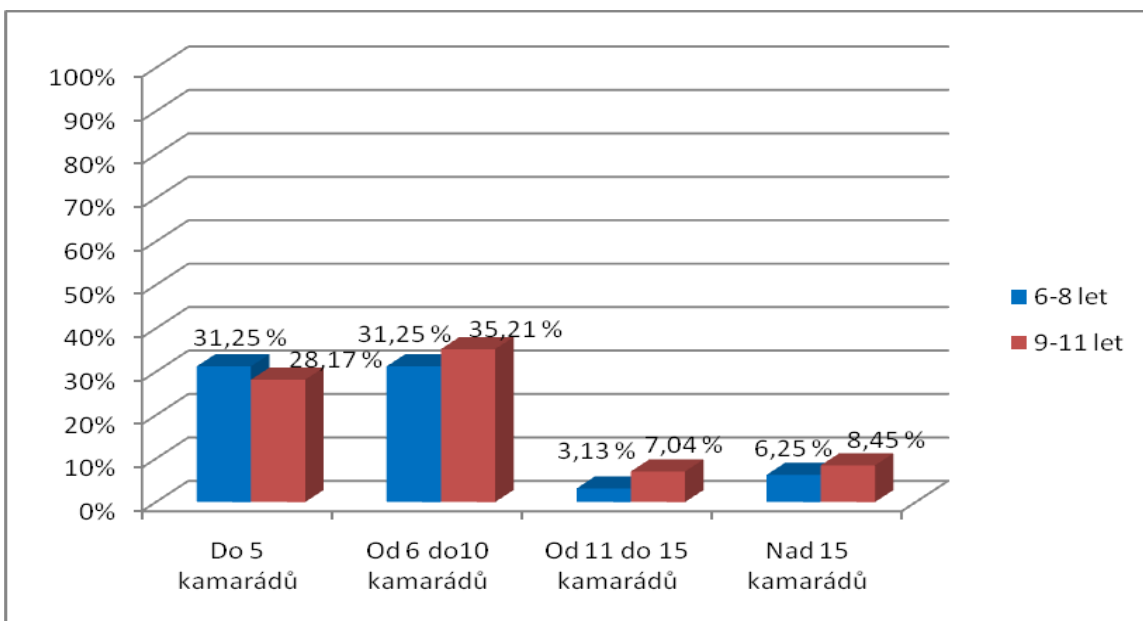
Na grafu č. 8 b) můžeme vidět, že všechny děti od 6 do 11 let, tedy chlapci 6–8 let (53,85 %), dívky 6–8 let (90,00 %), chlapci 9–11 let (75,76 %) a dívky 9–11 let (86,49 %) se cítí ve středisku volného času velmi bezpečně. Velkou skupinu také tvoří děti, které neřeší osobní bezpečí. Jsou to chlapci ve věku 6–8 let (23,08 %), dívky 6–8 let (5,00 %), chlapci 9–11 let (15,15 %) a dívky 9–11 let (13,51 %).

Graf č. 9 a): Máš v SVČ hodně kamarádů? Pokud ano, napiš přibližně kolik – vyhodnoceno dle věku

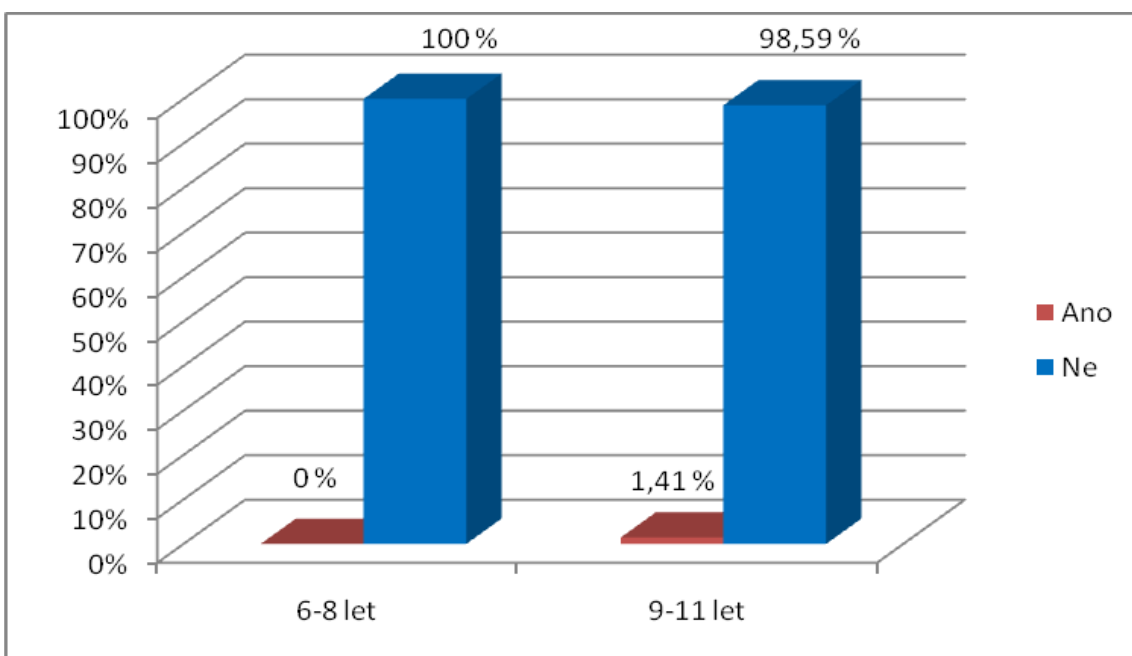
Zdroj: vlastní

Z tohoto grafu je patrné, že jak u věku 6–8 let (71,88 %), tak i u věku 9–11 let (78,87 %), převažuje odpověď, kde děti uvádí, že kamarády ve středisku volného času mají. Ve věku 6–8 let uvedlo 9 dětí (28,13 %) že kamarády ve středisku nemají a ve věku 9–11 let uvedlo 15 dětí (21,13 %), že kamarády nemají. Z následujícího grafu je možné vidět, jaký počet kamarádů děti nejčastěji v průměru mají.

Graf č. 9 b): Máš v SVČ hodně kamarádů? Vyhodnoceny různé možnosti odpovědi – kolik kamarádů děti ve středisku mají (dle věku) Zdroj: vlastní

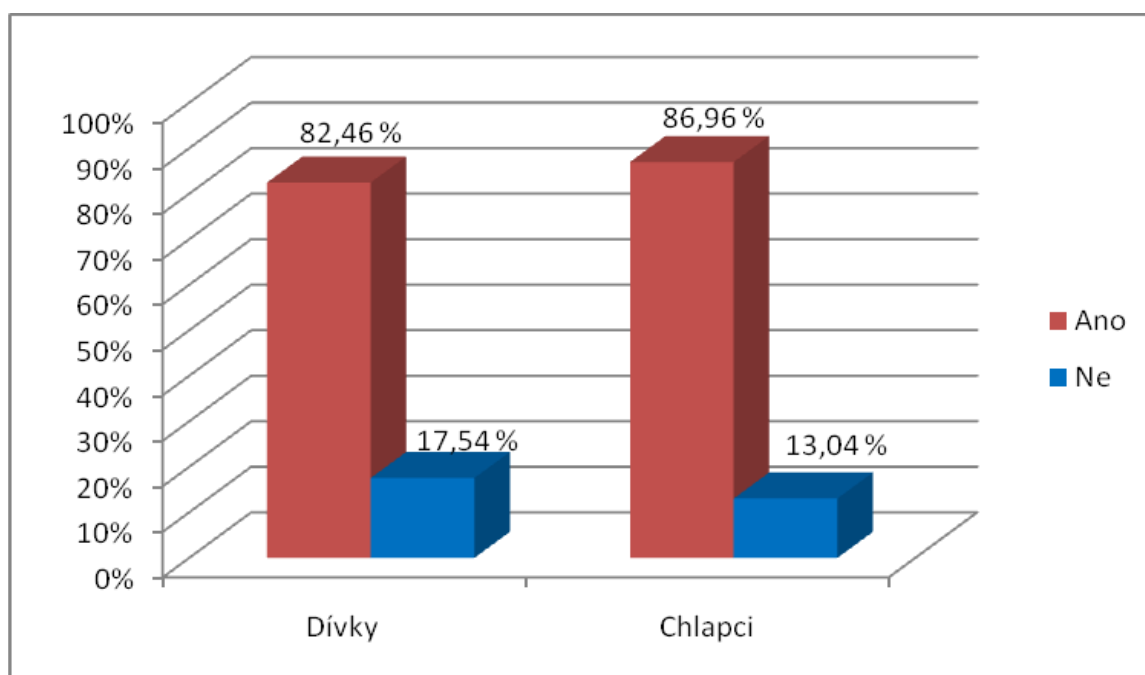
Z grafu vidíme, že jak děti ve věku 6–8 let (31,25 %), tak i děti 9–11 let (35,21 %) uvedly nejčastější odpověď, že mají od 6 do 10 kamarádů. Menší skupinu tvoří děti ve věku 6–8 let (3,13 %) a 9–11 let (7,04 %), které mají od 11 do 15 kamarádů.

Graf č. 10: Stalo se někdy dítěti, že by mu někdo v SVČ záměrně a opakovaně ubližoval?

Zdroj: vlastní

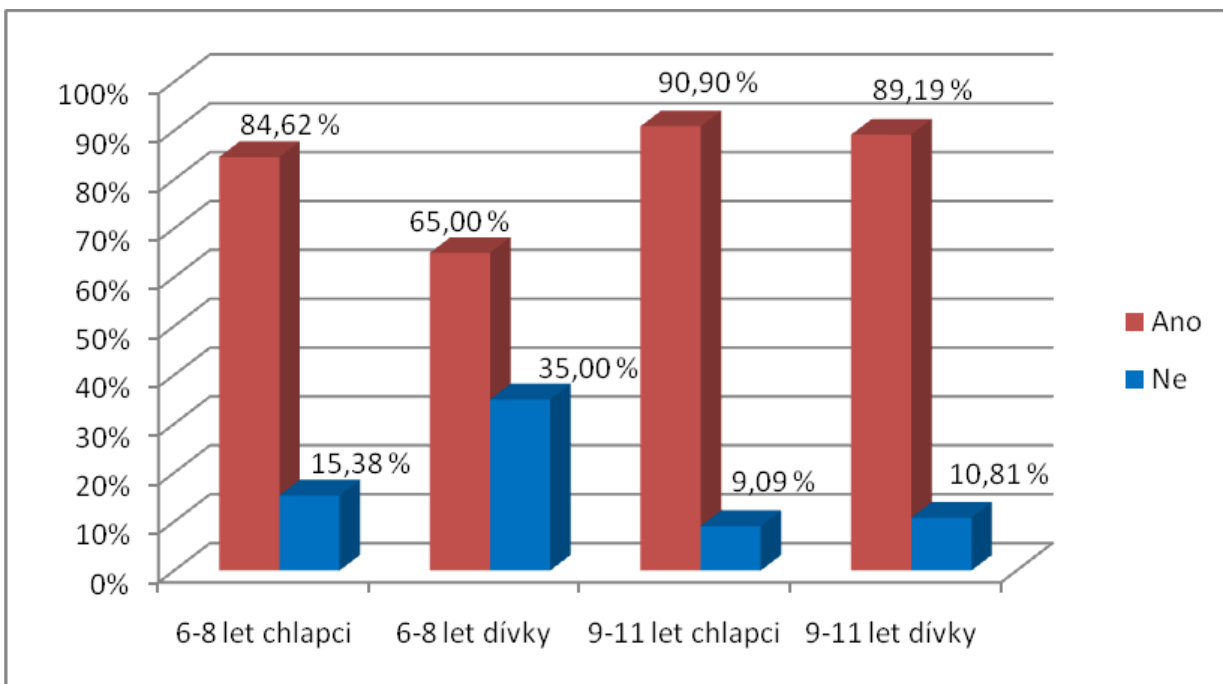
Z tohoto grafu vyplývá, že mezi dětmi ve věku od 6–8 let (z počtu 33 dětí) není žádné dítě (0 %), kterému by někdo ubližoval. Ve věku 9–11 let (z počtu 70 dětí), jedno dítě (1,41 %) uvádí, že mu bylo slovně ubližováno. Můžeme tedy říci, že děti se cítí v SVČ bezpečně.

Graf č. 11 a): Navštěvuješ v SVČ hernu? - vyhodnoceno dle pohlaví

Zdroj: vlastní

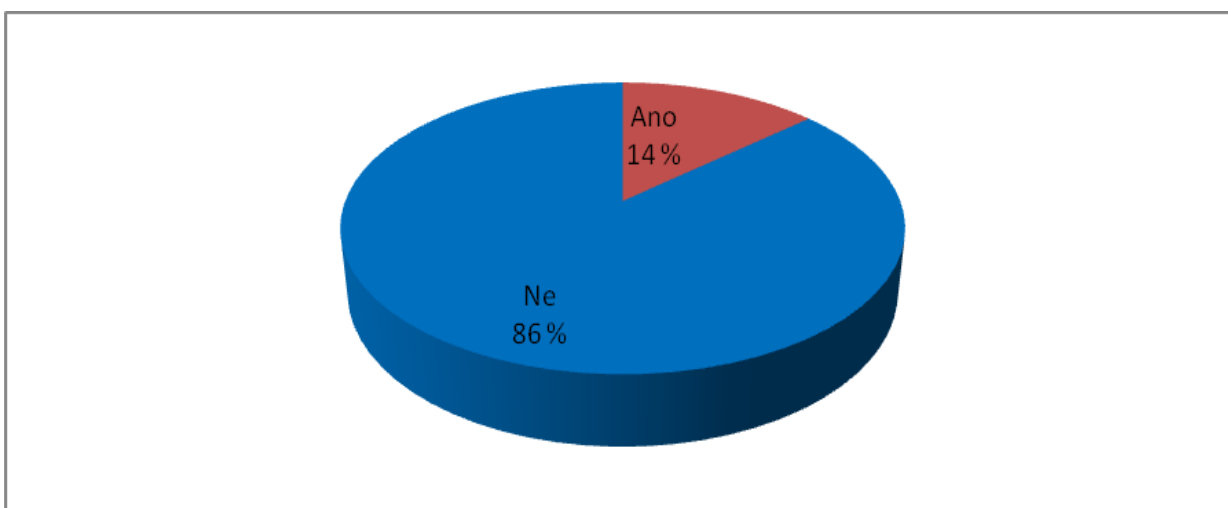
Graf č. 11 a) znázorňuje odpovědi na položku, zda děti navštěvují hernu, která je součástí střediska volného času v Boskovicích. Z grafu vyplývá, že jak dívky (82,46 %), tak i chlapci (86,96 %) hernu navštěvují. Pouze 16 dětí z celkového počtu 103 dětí, přichází pouze na kroužek. V následujícím grafu je možné vidět návštěvnost herny dle věku dětí.

Graf č. 11 b): Navštěvuješ v SVČ hernu? - vyhodnoceno dle věku

Zdroj: vlastní

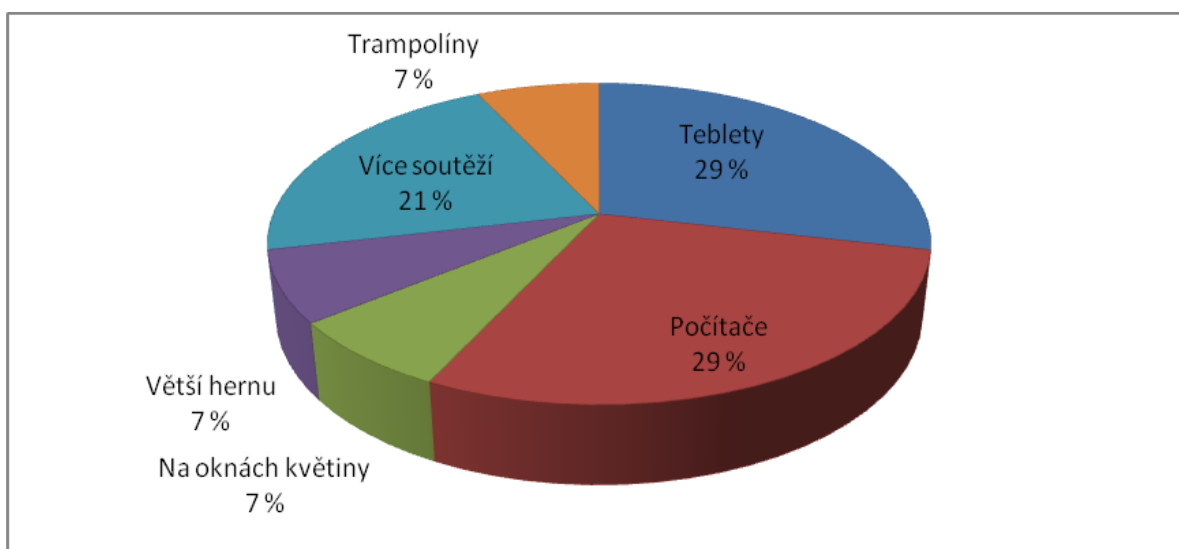
Graf č. 11 b) znázorňuje, že z celkového počtu 103 dětí, hernu více navštěvují děti ve věku 9–11 let, z toho chlapci tvoří 90,90 %, a dívky 89,19 %. Velkou skupinu tvoří také chlapci mladšího školního věku 6–8 let (84,62 %), kteří taktéž navštěvují hernu. Nejméně hernu navštěvují dívky ve věku 6–8 let (65,00 %), tedy 35 % dívek ve věku 6–8 let hernu nenavštěvuje.

Graf č. 12 a): Pokud navštěvuješ hernu, je něco, co by jsi chtěl(a) na herně změnit? – vyhodnoceno dle odpovědí Ano/Ne

Zdroj: vlastní

Graf č. 12 a) znázorňuje, kolik dětí je s hernou zcela spokojeno (86 %) a kolik dětí by si přálo v herně nějakou změnu (14 %). V následujícím grafu jsou zobrazeny všechny možnosti změny, kterou by děti chtěly provést v herně.

Graf č. 12 b): Pokud navštívuješ hernu, je něco, co by jsi chtěl(a) na herně něco změnit?

– vyhodnoceno dle odpovědí Ano – různé možnosti

Zdroj: vlastní

Z grafu č. 12 b) lze vyčíst, že v odpovědi „ano“, byly nejčastěji zaznamenány odpovědi, co by si děti přály v herně – *tablety (29 %)*, *počítače (29 %)*, *více soutěží (21 %)*, *mít na oknech květiny (7 %)*, *větší hernu (7 %)* a *trampolíny (7 %)*.

6.4 Shrnutí průzkumu

Hlavním cílem průzkumu bylo popsat, jaký vztah mají děti mladšího školního věku k nabízeným zájmovým činnostem (zájmovým kroužkům) ve středisku volného času v Boskovicích. Dílčím cílem bylo potom zjistit, jak jsou děti spokojeny s celkovým fungováním SVČ v Boskovicích.

Jaký vztah, mají děti mladšího školního věku, jsem zjišťovala pomocí dotazníku. Ten se skládá z položek, kde měly děti napsat, jaký zájmový kroužek navštěvují, kdo je ovlivnil při výběru kroužku a co by popřípadě chtěly/nechtěly na kroužku změnit.

Ze získaných dat lze říci, že většina dětí je se zájmovými činnostmi (kroužky), které navštěvují, zcela spokojena a nic by na kroužku neměnila. Našly se ale i takové děti, co by si na zájmovém kroužku, který navštěvují, přály něco změnit.

Dále jsem také zjišťovala, jak jsou děti spokojeny s celkovým fungováním střediska volného času v Boskovicích.

V rámci průzkumu a hledání odpovědí na dílčí cíle bylo zjištěno, že děti se nejčastěji o SVČ dozvěděly doma (od rodičů). Zájmový kroužek, který děti navštěvují, si nejvíce vybíraly ze své vlastní vůle. Co se týká nabízených akcí, které středisko pořádá, účastní se více dívky než chlapci. V oblasti bezpečí můžeme říci, že většina dívek, i chlapců se cítí v SVČ velmi bezpečně, a neobjevil se žádný závažný problém. Většina dětí uvedla, že nejsou obětí (fyzického nebo psychického) ubližování, pouze jeden chlapec uvedl, že mu bylo slovně ubližováno. Kamarádské vztahy jsou zde taktéž na dobré úrovni, a děti (dívky i chlapci) zde mají přibližně v průměru od 6 do 10 kamarádů. Středisko volného času v Boskovicích má svoji hernu, kterou děti mohou před zájmovými kroužky navštěvovat. Dle získaných dat hernu navštěvuje většina dětí a v položce, co by si přály v herně změnit, byly odpovědi následující: 29 % dětí by si přálo počítač, 29 % dětí by si přálo tablety, 21 % dětí by chtělo více soutěží, 7 % dětí by chtělo na oknech více květin, 7 % dětí by chtělo větší hernu a 7 % dětí by si přálo v herně trampolínu.

Prací, které jsou psány na stejné nebo podobné téma, jsem našla mnoho, ale nenašla jsem žádnou, která by se zabývala výzkumem zájmových kroužků ve středisku volného času v Boskovicích. Jen středisko volného času Boskovice si provádělo samo vlastní výzkum.

Proto se domnívám se, že by bakalářská práce mohla být přínosem pro středisko volného času v Boskovicích, a dřívější výzkum, které si středisko provádělo samo, může tedy srovnat s mnou získanými výsledky.

Závěr

V dnešní době existuje mnoho způsobů, jak děti trávit svůj volný čas. Nejviditelnějším z nich, je trávení volného času prostřednictvím sociálních sítí. Děti často sdílí svůj soukromý život prostřednictvím různých aplikací, aniž by si to uvědomovaly. Naštěstí ale existují různé organizace, které se snaží dětem zabránit trávit svůj život pasivně prostřednictvím těchto aplikací. Proto jsem se rozhodla zaměřit se na středisko volného času v Boskovicích, které právě napomáhá dětem trávit svůj život aktivně.

V praktické části jsem se zaměřila na zjištění vztahu mladší skupiny dětí, který mají k nabízeným zájmovým činnostem (kroužkům) v SVČ Boskovice, a zda jdou děti spokojeny se střediskem volného času v Boskovicích. SVČ nabízí dětem zájmové činnosti (kroužky) z různých oblastí, jako je oblast hudebně – dramatická, esteticko – umělecká, jazyková, logicko – technická, přírodovědná a pohybově – sportovní.

Ze získaných dat lze vyvodit, že většina dětí je se svým výběrem zájmového kroužku (činnosti) spokojena a nic by na kroužku neměnila. Našly se ale i takové děti, které by si přály na zájmovém kroužku změnu (ale tyto změny jsou drobnějšího charakteru). SVČ Boskovice je také jedno z mála, které má svoji hernu, kde děti mohou trávit svůj volný čas před zájmovým kroužkem. Pro děti je zde nabídnuta široká škála činností. Od činnosti kreslení, až po činnosti soutěžení, cvičení, hraní různých stolních nebo deskových her a dalších. Děti mladšího školního věku jsou s hernou spokojeny, a co se týká změn v herně, uvedly, že by si přály například tablety, počítače, trampolínu, mít na oknech více květin,... Herna působí spíše přátelsky, zde se děti uvolní a prožívají přátelskou atmosféru. Pokud mají nějaký problém, nemusí se bát svěřit se pedagogovi, který je pro děti rádcem a pomocníkem.

Co se týká fungování střediska volného času v Boskovicích jako takového, ze získaných údajů lze vyvést, že děti se zde cítí velmi bezpečně a chodí sem rády. Středisko volného času Boskovice se snaží dětem nabízet různé další akce, jako je např. drakiáda, tábor,... Nabízené činnosti mohou navštěvovat jak děti, tak i jejich rodiče.

Dle mého názoru, SVČ Boskovice je pro děti místem, kde děti trávit svůj volný čas aktivně, dozví se něco nového, najdou si zde kamarády a zapomenou tak na své každodenní „povinnosti“.

Seznam použitých zdrojů

BENDL, Stanislav. *Vychovatelství: učebnice teoretických základů oboru*. Praha: Grada, 2015. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-4248-9.

ČAČKA, Otto. *Psychologie duševního vývoje dětí a dospívajících s faktory optimalizace*. Brno: Doplněk, 2000. ISBN 80-7239-060-0.

FISCHER, Slavomil a Jiří ŠKODA. *Sociální patologie: závažné sociálně patologické jevy, příčiny, prevence, možnosti řešení*. 2., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2014. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-5046-0.

HÁJEK, Bedřich. *Děti, vedoucí, volný čas*. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT ČR, 2004, 120 s. ISBN 8086784061.

HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-473-1.

HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogické ovlivňování volného času: trendy pedagogiky volného času*. Vyd. 2., aktualiz. [i.e. 3. vyd.]. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0030-7.

HEŘMANOVÁ, Jana a Milan MACEK. *Metodika pro podporu tvorby školního vzdělávacího programu ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. V Praze: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Odbor pro mládež, 2009. ISBN 978-80-86784-77-9.

HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004. ISBN 8071789275.

CHRÁSKA, Miroslav a Ilona KOČVAROVÁ. *Kvantitativní metody sběru dat v pedagogických výzkumech*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, 2015. ISBN 978-80-7454-553-5.

KOLÁŘ, Zdeněk. *Výkladový slovník z pedagogiky: 583 vybraných hesel*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3710-2.

LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1284-9.

PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. Praha: Portál, 1999. ISBN 8071782955.

PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času: [teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času]*. Vyd. 4. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-423-6.

PROCHÁZKA, Roman. *Teorie a praxe poradenské psychologie*. Praha: Grada, 2014. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4451-3.

PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 3., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2001. ISBN 8071785792.

PRŮCHA, Jan, Jiří MAREŠ a Eliška WALTEROVÁ. *Pedagogický slovník*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 8071787728.

PRŮCHA, Jan, ed. *Pedagogická encyklopedie*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-546-2.

ŠERÁK, Michal. *Zájemové vzdělávání dospělých*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-551-6.

ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, Jitka. *Poznávání duševního života člověka*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1995. ISBN 8070675748.

THOROVÁ, Kateřina. *Vývojová psychologie: proměny lidské psychiky od početí po smrt*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0714-6.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie I.: dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 8024609568.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*. Vyd. 2., dopl. a přeprac. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2153-1.

VÁŽANSKÝ, Mojmir. *Základy pedagogiky volného času*. 2. dopl. vyd. Brno: Print-Typia, 2001, 175 s. ISBN 8086384004.

VYHNÁLKOVÁ, Pavla. *Základy pedagogiky volného času*. Olomouc: Gevak, 2013. ISBN 978-80-86768-73-1.

Internetové zdroje

Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájemovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-03-22]. *Zájmové vzdělávání*. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/zajmove-vzdelavani-1>.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-03-22]. *Střediska volného času*. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/strediska-volneho-casu>.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Často kladené dotazy* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/casto-kladene-dotazy-2>.

Středisko volného času Boskovice. *Svcboskovice* [online]. Webnode, © 2008 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <https://www.svcboskovice.cz>.

Seznam zkratk

SVČ – středisko volného času

MŠMT – ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

CAN – syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 - OBLAST HUDEBNĚ DRAMATICKÁ – seznam kroužků

Tabulka č. 2 - OBLAST ESTETICKO-UMĚLECKÁ – seznam kroužků

Tabulka č. 3 - OBLAST JAZYKOVÁ – seznam kroužků

Tabulka č. 4 - OBLAST LOGICKO-TECHNICKÁ – seznam kroužků

Tabulka č. 5 - OBLAST PŘÍRODOVĚDNÁ – seznam kroužků

Tabulka č. 6 - OBLAST POHYBOVĚ-SPORTOVNÍ – seznam kroužků

Tabulka č. 7 - Výsledky vztahu dětí k nabízeným zájmovým činnostem (kroužkům)

Seznam příloh

Příloha 1 Dotazník

Příloha 1

Dotazník

Dobrý den,

jmenuji se Lucie Klapušová a studuji poslední ročník pedagogické fakulty. Píši bakalářskou práci na téma *Vztah dětí mladšího školního věku k zájmovým činnostem, nabízených ve Středisku volného času v Boskovicích*. Prosím o vyplnění krátkého dotazníku, který mi pomůže v praktické části. Dotazník je ANONYMNÍ, proto se nikam nepodepisujte. Zakroužkujte prosím vždy **jednu** odpověď. Otázky bez vyznačených možností doplňte.

Moc děkuji za vyplnění!

1) Jsem:

- a) Dívka
- b) Chlapec

2) Je mi let

3) Třída:

4) Kde jsi se o SVČ dozvěděl(a) ?

- a) Ve škole
- b) Od kamarádů
- c) Jinde (pokud jinde, napiš kde)

5) Napiš kroužek (kroužky), který(é) navštěvuješ, a ohodnot' ho(je) číslem od 1 do 5, kdy číslo 1 znamená nejlepší hodnocení (nejvíce spokojený)

kroužek číslo

kroužek číslo

kroužek číslo

kroužek číslo

kroužek číslo

- 6) Proč kroužek (kroužky) navštěvuješ? Pod kroužek napiš, jaký kroužek (kroužky) navštěvuješ, a potom křížkem označ 1 odpověď, proč ho navštěvuješ.

KROUŽEK	Vybral(a) jsem si ho sám(sama)	Vybral(a) jsem ho s rodiči	Vybrali mi ho sami rodiče

- 7) Co by jsi na kroužku změnil(a)? Pokud jich navštěvuješ více, napiš ke každému 1 věc.

Kroužek Změnil(a) bych.....

Kroužek Změnil(a) bych.....

Kroužek Změnil(a) bych.....

- 8) Účastníš se i nabízených akcí? (např. drakiáda, tábor,...)

a) Ano

b) Ne

- 9) Cítíš se v SVČ bezpečně?

a) Velmi bezpečně

b) Trochu bezpečně

c) Vůbec se necítím bezpečně

d) Nevím, neřeším osobní bezpečí

10) Máš v SVČ hodně kamarádů?

- a) Ano – přibližně kolik:.....
- b) Ne

11) Stalo se někdy, že by Ti někdo záměrně a opakovaně ubližoval?

- a) Ano – popiš jakým způsobem:

.....
.....

- b) Ne

12) Navštěvuješ v SVČ hernu?

- a) Ano
- b) Ne

13) Pokud navštěvuješ hernu, je něco, co by jsi chtěl(a) na herně něco změnit?

- a) Ano – napiš co:

.....
.....

- b) Ne

Anotace

Jméno a příjmení:	Lucie Klapušová
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	Mgr. Pavla Vyhnálková, Ph.D.
Rok obhajoby:	2018

Název práce:	Vztah dětí mladšího školního věku k zájmovým činnostem nabízeným v SVČ Boskovice.
Název v angličtině:	The relation of younger school age children to the interest activities offered by Boskovice leisure center.
Anotace práce:	<p>Bakalářská práce se zabývá vztahem dětí mladšího školního věku k zájmovým činnostem, které nabízí SVČ Boskovice. Teoretická část vymezuje charakteristiku mladšího školního věku, výchovy a volného času a střediska volného času. Praktická část zkoumá, jaký vztah mají děti mladšího školního věku k nabízeným zájmovým činnostem v SVČ Boskovice. Dále zjišťuje, jak jsou děti spokojeny s celkovým fungováním střediska volného času, popřípadě co by chtěly na SVČ Boskovice změnit.</p> <p>Ze získaných dat lze říci, že většina dětí je se zájmovými činnostmi (kroužky), které navštěvují, zcela spokojena a nic by na kroužku neměnila. Našly se ale i takové děti, co by si na zájmovém kroužku, který navštěvují, přály něco změnit.</p> <p>Co se týká spokojenosti dětí v SVČ Boskovice, můžeme říci, že dětem se v SVČ líbí a cítí se tu bezpečně.</p>

Klíčová slova:	Volný čas, výchova, mladší školní věk, zájmová činnost, středisko volného času.
Anotace v angličtině:	<p>This study deals with the relation of younger school age children to the interest activities offered by Boskovice leisure center. The theoretical part defines the characteristic of younger school age, education, leisure time and leisure centers. The practical part determines what is the relation of younger school age children to the interest activities offered by Boskovice leisure center.</p> <p>It also deals with how children are satisfied with the overall functionality of Boskovice leisure center and what they would like to change in case of need.</p> <p>The obtained data show that most children are satisfied with the hobby activity which they attend and they have no need to change anything about it. On the other hand there are also some children who would like to change something.</p> <p>Regarding the children's satisfaction with Boskovice leisure center we can say they like this place and they feel safe here.</p>
Klíčová slova v angličtině:	Free time, upbringing, younger school age, hobby activity, leisure center.
Přílohy vázané v práci:	Příloha 1: Dotazník pro děti mladšího školního věku, rozdán v SVČ Boskovice.
Rozsah práce:	70 stran
Jazyk práce:	Český